

Tytuł opracowania

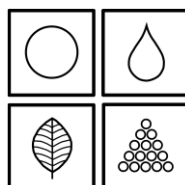
**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY
GRYFINO ZA LATA 2022-2023**

Zamawiający

Gmina Gryfino
ul. 1-go Maja 16
74-100 Gryfino

Wykonawca

Dokumentacja Środowiskowa – Wojciech Pająk
Osiedle Leśne 7B/121
62-028 Koziegłowy (k. Poznania)
www.dokumentacja-srodowiskowa.pl
e-mail: poczta@dokumentacja-srodowiskowa.pl
tel.: 720-756-763

Data opracowania

LUTY 2025

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1. Przedmiot i podstawa prawna opracowania	3
1.2. Metodyka opracowania	3
2. OPIS REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GRYFINO W LATACH 2022-2023	3
2.1. Realizacja zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska	3
2.2. Analiza finansowa realizacji Programu Ochrony Środowiska	37
2.3. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska	38
2.4. Analiza porównawcza realizacji Programu Ochrony Środowiska	41
SPIS TABEL	46
SPIS WYKRESÓW	46

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot i podstawa prawna opracowania

Przedmiot opracowania stanowi „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gryfino za lata 2022-2023”.

Niniejszy Raport opisuje stopień wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Gryfino na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027” w odniesieniu do działań podjętych i zrealizowanych na terenie miasta i gminy w latach 2022-2023.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024, poz. 54 ze zm.) z wykonania programu ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Następnie raport przekazywany jest przez organ wykonawczy województwa, powiatu lub gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa lub organu wykonawczego powiatu.

1.2. Metodyka opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024, poz. 54 ze zm.) nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska.

Zakres informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu Ochrony Środowiska (POŚ). W niniejszym Raporcie przedstawiono:

- opis realizacji przyjętych do wykonania zadań;
- analizę wskaźnikową realizacji programu;
- analizę finansową realizacji programu;
- analizę porównawczą realizacji programu.

Opracowanie Raportu poprzedzone zostało pozyskaniem niezbędnych materiałów i informacji m.in. od następujących jednostek i podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska: Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie, Starostwa Powiatowego w Gryfinie, Nadleśnictwa Gryfino, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska - Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska (RWMS) w Szczecinie, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Szczecinie, Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Szczecinie, PGE GiEK S.A. Elektrownia Dolna Odra, Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich.

2. OPIS REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GRYFINO W LATACH 2022-2023

2.1. Realizacja zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska

W raportowanych latach na terenie Gminy Gryfino realizowano szereg zadań wpływających na ochronę i poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska.

Do najważniejszych z realizowanych w latach 2022-2023 zadań wpływających na ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Gryfino zaliczyć należy m.in. następujące inwestycje i projekty:

- budowa obwodnicy Gryfina w ciągu drogi krajowej nr 31,
- budowa nowych bloków gazowo-parowych w Elektrowni Dolna Odra,
- przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T,
- budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Gryfinie,
- projekt pn. „Adaptacja do zmian klimatu poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w Gryfinie”,
- budowa ścieżki rowerowej Gryfino – Wełtyń,
- budowa dróg wewnętrznych wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz budową infrastruktury kanalizacyjnej w Gryfinie,
- przebudowa drogi gminnej nr 410031Z do m. Steklinko,
- przebudowa ul. Krasieńskiego w Gryfinie,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 120 polegająca na budowie ronda w m. Gryfino, ul. Wojska Polskiego,
- projekt pn. „Termomodernizacja budynków jednorodzinnych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Gryfino”,
- modernizacja energetyczna budynku Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie przy ul. Łużyckiej 91,
- termomodernizacja sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Gardnie,
- projekt pn. „Ochrona przeciwpowodziowa - modernizacja polderu Marwickiego etap III - stacja pomp Krajnik - podzadanie I Gryfino oraz podzadanie IV Stacja Pomp Krajnik”.

Poza zadaniami inwestycyjnymi na terenie Gminy Gryfino realizowano również prace związane z utrzymaniem i pielęgnacją terenów zieleni oraz utrzymaniem czystości na terenach publicznych, ochroną i pielęgnacją obszarów leśnych, edukacją ekologiczną, organizacją i prowadzeniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi, organizacją i prowadzeniem systemu gminnej komunikacji autobusowej, usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest, utrzymaniem dróg we właściwym stanie porządkowym i technicznym, remontami infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, rozbudową systemu gazowniczego i ciepłowniczego, konserwacją i utrzymaniem cieków oraz urządzeń wodnych. W latach 2022-2023 mieszkańcy gminy realizowali również inwestycje z zakresu modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych oraz budowy mikroinstalacji fotowoltaicznych korzystając ze wsparcia w ramach programów „Czyste Powietrze” oraz „Mój Prąd”.

W latach 2022-2023 w ramach Programu Priorytetowego „Mój Prąd” Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie udzielił pomocy finansowej (dotacji) w łącznej wysokości 482 000 zł beneficjentom z obszaru Gminy Gryfino na realizację zadań z zakresu budowy przydomowych (prosumenckich) instalacji fotowoltaicznych. Wsparcia udzielono łącznie dla 115 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 717,8 kW. Całkowity koszt realizacji instalacji PV w ramach programu „Mój Prąd” na terenie gminy w latach 2022-2023 wyniósł 3,356 mln zł.

W latach 2022-2023 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru Gminy Gryfino 182 umowy w ramach programu „Czyste Powietrze” na dofinansowanie zadań z zakresu modernizacji energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych (wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych oraz termomodernizacja). Łączna kwota przyznanej pomocy finansowej (dotacje oraz pożyczki) w ramach podpisanych umów wyniosła 6 153 124,11 zł. Efekty realizacji programu „Czyste Powietrze” na terenie gminy dla umów podpisanych w latach 2022-2023 obejmują m.in. likwidację 163 szt. przestarzałych urządzeń grzewczych.

Szczegółowy opis przyjętych do realizacji zadań w latach 2022-2023 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Gryfino” przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2022-2023

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA			
1.	Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Gryfino, poprzez system dotacji na wymianę źródeł ciepła dla mieszkańców gminy	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2022 r. udzielono 6 dotacji celowych z budżetu Gminy Gryfino na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska na łączną kwotę 30 000,00 zł, w tym: 4 dotacji na zakup i montaż pomp ciepła na łączną kwotę 20 000,00 zł; 1 dotację na zakup i montaż kotła elektrycznego w kwocie 5 000,00 zł; 1 dotację na zakup i montaż kotła na pellet w kwocie 5 000,00 zł. ➤ W 2023 r. udzielono 17 dotacji celowych z budżetu Gminy Gryfino na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska na łączną kwotę 85 000,00 zł, w tym: 2 dotacji na zakup i montaż pomp ciepła na łączną kwotę 10 000,00 zł; 2 dotacji na zakup i montaż kotłów elektrycznych na łączną kwotę 10 000,00 zł; 6 dotacji na zakup i montaż kotłów na pellet na łączną kwotę 30 000,00 zł; 7 dotacji na zakup i montaż kotłów na gaz na łączną kwotę 35 000,00 zł. ➤ Z dotacji celowych korzystali właściciele domów jednorodzinnych oraz lokali mieszkalnych likwidując stare piece i kotły węglowe, w zamian zakupując nowoczesne urządzenia grzewcze, spełniające najwyższe normy środowiskowe. W ramach realizacji tych działań uzyskano efekt ekologiczny w postaci dalszego zmniejszenia emisji pyłów oraz emisji gazów cieplarnianych, a w szczególności benzo(a)pirenu i pyłów zawieszonych.
2.	Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przede wszystkim przez placówki szkolno-wychowawcze. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony jakości powietrza przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wpływ działalności człowieka na atmosferę na przykładzie smogu; ➤ rodzaje smogu oraz mechanizmy jego powstawania; ➤ przyczyny i skutki spadku stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej; ➤ sposoby zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej”; ➤ źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza; ➤ sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.
3.	Prowadzenie akcji promocyjno-edukacyjnych w zakresie odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej, ochrony powietrza	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>W 2022 roku zakupiono i zainstalowano system monitorowania jakości powietrza na obszarze miasta Gryfina firmy Syngeos. Za pomocą tego systemu mieszkańcy, poprzez stronę internetową Gminy Gryfino - w zakładce - „Jakość powietrza w Gryfinie”, na bieżąco mogą sprawdzić parametry powietrza takie jak: stężenie pyłów zawieszonych, wilgotność, ciśnienie, temperatura powietrza. W okresie funkcjonowania czujnika nie zaobserwowano przekroczenia norm jakościowych powietrza dla miasta. Dane można odczytać na stronie www.syngeos.pl, w aplikacji mobilnej Syngeos dostępnej na urządzeniach z systemem Android oraz iOS.</p>
4.	Monitoring jakości powietrza	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>W 2022 roku zakupiono i zainstalowano system monitorowania jakości powietrza na obszarze miasta Gryfina firmy Syngeos. Za pomocą tego systemu mieszkańcy, poprzez stronę internetową Gminy Gryfino - w zakładce - „Jakość powietrza w Gryfinie”, na bieżąco mogą sprawdzić parametry powietrza takie jak: stężenie pyłów zawieszonych, wilgotność, ciśnienie, temperatura powietrza. W okresie funkcjonowania czujnika nie zaobserwowano przekroczenia norm jakościowych powietrza dla miasta. Dane można odczytać na stronie www.syngeos.pl, w aplikacji mobilnej Syngeos dostępnej na urządzeniach z systemem Android oraz iOS.</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
5.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na bardziej przyjazne środowisku) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: WFOŚIGW W SZCZECINIE, BENEFICJENCI W latach 2022-2023 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru Gminy Gryfino 182 umowy w ramach programu „Czyste Powietrze” na dofinansowanie zadań z zakresu modernizacji energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych (wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych oraz termomodernizacja). Łączna kwota przyznanej pomocy finansowej (dotacje oraz pożyczki) w ramach podpisanych umów wyniosła 6 153 124,11 zł. Efekty realizacji programu „Czyste Powietrze” na terenie gminy dla umów podpisanych w latach 2022-2023 obejmują m.in. likwidację 163 szt. przestarzałych urządzeń grzewczych.
6.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO W raportowanych latach Gmina Gryfino realizowała projekt dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego pn. „Termomodernizacja budynków jednorodzinnych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Gryfino”, którego celem było uzyskanie poprawy jakości powietrza na terenie gminy, poprzez likwidację kotłów i pieców węglowych oraz zastąpienie ich nowymi jednostkami grzewczymi wraz z wykonaniem termomodernizacji. W 2022 roku w wyniku naboru wniosków i podpisania umów z mieszkańcami udzielono 3 grantów na łączną kwotę 125 000,00 zł. W 2023 roku w wyniku naboru wniosków i podpisania umów z mieszkańcami udzielono 4 grantów na łączną kwotę 200 000,00 zł. Całkowita wartość projektu wynosi 1 075 250,00 zł, z czego kwota 966 250,00 zł stanowi dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego.
7.	Modernizacja energetyczna i przebudowa budynków oświatowych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO ROK 2022: ➤ Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Marii Dąbrowskiej w Gryfinie - wymiana lamp na LED w sali gimnastycznej (250 szt.). ➤ Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Noblistów Polskich - wymiana oświetlenia na energooszczędne. ➤ Szkoła Podstawowa im. ks. Barnima w Żabnicy - na poprawę efektywności energetycznej poniesiono wydatki bieżące w kwocie 164 940,00 zł. ROK 2023: ➤ Termomodernizacja sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Gardnie - wykonanie robót budowlanych wraz z pełnieniem funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego. Przedmiotem zadania była modernizacja stolarki okiennej w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej im. Bohaterów Westerplatte w Gardnie. Zadanie zrealizowano na łączną kwotę 303 200,00 zł. PODMIOT REALIZUJĄCY: POWIAT GRYFIŃSKI ➤ Modernizacja energetyczna budynku Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie przy ul. Łużyckiej 91 - etap I i II tj. docieplenie stropodachu metodą wdmuchiwania celulozy oraz modernizacja instalacji c.o. Zadanie rozpoczęte w IV kw. 2023 r. i zakończone w III kw. 2024 r. Łączny koszt zadania 692 519,20 zł (finansowane ze środków własnych powiatu).

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
8.	Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów cieplnych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: PGE ENERGIA CIEPŁA S.A. ODDZIAŁ W SZCZECINIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa przyłącza ciepłowniczego DN 65 w Nowym Czarnowie - budowa przyłącza ciepłowniczego w Nowym Czarnowie zgodnie z projektem budowlano-wykonawczym (średnica rur przyłącza DN 65, długość ok. 91 m). Przyłącze wykonane z rur preizolowanych z systemem alarmowym. Zadanie zrealizowane w 2022 roku. ➤ Dostawa 6 szt. kompletnych węzłów ciepłowniczych – zadanie obejmowało: zaprojektowanie 4 węzłów które podlegają wymianie, w tym jeden jednofunkcyjny (ul. 1 Maja 9, ul. Słowiańska 4, ul. Garbarska 1-7, ul. Łużycka 3), wykonanie 1 węzła wg dostarczonego projektu budowlanego (Nowe Czarnowo bud. socjalne), rozbudowę węzła Niepodległości 2 o moduł ciepłej wody, wpięcie i uruchomienie komunikacji regulatora cyfrowego węzła w budynku przy ul. 1 Maja 9 do działającego monitoringu Systemu Ciepłowniczego Gryfino (odczyt danych regulatora cyfrowego węzła - komunikacja dwukierunkowa, temperatury, ciśnień, stanu pracy pomp, stanu zaworów regulacyjnych). Zadanie zrealizowane w 2022 roku.
9.	Poprawa efektywności energetycznej, w tym z wykorzystaniem OZE	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>Jedną z największych inwestycji w Centrum Sportu i Rekreacji w 2022 r. był zakup 70 nowoczesnych energooszczędnych naświetlaczy w technologii LED zużywających o wiele mniej prądu, niż tradycyjne oświetlenie. Urządzenia te cechują się ponadprzeciętną trwałością i odpornością na uszkodzenia. Zakupione lampy zostały zamontowane nad basenami rekreacyjnymi. Koszt inwestycji wyniósł 74 255,50 zł brutto. Ponadto w 2022 roku zrealizowano także bieżące remonty i naprawy, w tym m.in.: remonty pomp - 9 594,00 zł brutto, wymianę wewnętrznej instalacji doprowadzenia ciepła do wymiennika podgrzewania wody basenowej - 21 499,99 zł brutto, wymianę regulatora przepływu na instalacji węzła cieplnego - 6 642,00 zł brutto oraz naprawę basenowej centrali klimatyzacyjnej - 47 877,75 zł brutto.</p>
10.	Modernizacja oświetlenia ulicznego	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>ROK 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa oświetlenia ulicznego, zlokalizowanego w ciągu ul. Stanisława Lema, tj. działki nr 992, 1009, 1025 obręb Gryfino 4, stanowiących własność Gminy Gryfino, obejmująca budowę sieci energetycznej 0,4 kV, montaż 4 szt. słupów o wys. 6 m, montaż 4 szt. opraw oświetleniowych parkowych w technologii LED o stopniu ochrony IP66 i mocy 38 W – koszt zadania 48 610,00 zł. ➤ Zakup usług remontowych oświetlenia ulicznego w kwocie 826 342,63 zł. <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zadania inwestycyjne realizowane z funduszu sołectkiego związane z wykonaniem nowych, solarnych punktów oświetleniowych w kwocie 32 687,50 zł, obejmowały sołectwa: Steklno, Wirów, Żórawie, w tym wkład własny na realizację zadania pn. „Ekologicznie, bezpiecznie, wspólnie – uliczne lampy solarne w Żórawiach”. ➤ Zakup usług remontowych oświetlenia ulicznego w kwocie 922 895,57 zł.

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
11.	Montaż indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii – kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, kotły na biomasę, mikrowiatraki, źródła kogeneracyjne	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: NFOŚIGW W WARSZAWIE, BENEFICJENCI W latach 2022-2023 w ramach Programu Priorytetowego „Mój Prąd” Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie udzielił pomocy finansowej (dotacji) w łącznej wysokości 482 000 zł beneficjentom z obszaru Gminy Gryfino na realizację zadań z zakresu budowy przydomowych (prosumenckich) instalacji fotowoltaicznych. Wsparcia udzielono łącznie dla 115 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 717,8 kW. Całkowity koszt realizacji instalacji PV w ramach programu „Mój Prąd” na terenie gminy w latach 2022-2023 wyniósł 3,356 mln zł.
12.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO W dniu 26 października 2023 r. zainicjowano sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino dla części obrębów: Borzym, Dołgie, Sobiemyśl i Parsówek, w celu umożliwienia lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym m.in. elektrowni wiatrowych, wraz z infrastrukturą. Powierzchnia przyszłego planu miejscowego wynosi ok. 1 780 ha.
13.	Modernizacja, budowa i przebudowa dróg oraz budowa ścieżek rowerowych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO ROK 2022: ➤ Budowa ścieżki rowerowej Gryfino - Wełtyń - w połowie 2022 r. zakończono budowę ścieżki rowerowej. Zakres inwestycji obejmował odcinek od ulicy Jana Pawła II w Gryfinie do ulicy Leśnej w miejscowości Wełtyń. Długość wybudowanego odcinka to 3,75 km. Łącznie z wybudowanym w 2021 roku odcinkiem ścieżki od Wełtynia do Strefy Przemysłowej w Garnie (5,35 km), w latach 2021-2022 powstał odcinek o długości około 9 km łączący Gryfino ze Strefą Przemysłową w Gardnie. Oba projekty były współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wartość projektu - budowa ścieżki rowerowej Gryfino - Wełtyń: całkowita wartość projektu: 4 099 324,70 zł; dofinansowanie z RPO WZP: 3 334 413,15 zł; dofinansowanie z RFIL: 657 382,35 zł. ➤ Budowa dróg wewnętrznych wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz budową infrastruktury kanalizacyjnej w Gryfinie - w 2022 r. rozpoczęto realizację inwestycji, która jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Inwestycja została podzielona na dwie części. Przedmiotem I części były roboty budowlane obejmujące budowę dróg, tj. ul. Śląskiej, Kujawskiej, Podlaskiej oraz odcinków ul. Mazowieckiej i Limanowskiego w Gryfinie wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz budowę kanalizacji deszczowej. Przedmiotem II części inwestycji były roboty budowlane obejmujące budowę ul. Opolskiej wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz przebudową kanału melioracyjnego. ROK 2023: ➤ Budowa dróg wewnętrznych wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz budową infrastruktury kanalizacyjnej w Gryfinie - w 2023 r. zakończono realizację inwestycji. W ramach zadania wybudowano ul. Śląską, Kujawską, Podlaską oraz odcinki ul. Mazowieckiej i Limanowskiego

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>w Gryfinie wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz kanalizację deszczową. Ponadto, wybudowano ul. Opolską wraz z siecią kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz przebudowano rów melioracyjny przy tej ulicy. Zadanie zostało sfinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Dofinansowanie PIS: 13 738 819,52 zł. Dofinansowanie RFIL: 887 841,96 zł. Całkowita wartość inwestycji: 14 626 661,48 zł</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa drogi gminnej nr 410031Z do m. Steklinko - we współpracy z Lasami Państwowymi wybudowano nowy odcinek drogi do miejscowości Steklinko o długości 1,4 km. Inwestycja kosztowała 3,97 mln zł, z czego Lasy Państwowe pokryły kwotę 3,4 mln złotych, a Gmina Gryfino 0,57 mln zł, które pochodziły w Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. <p><u>PODMIOT REALIZUJĄCY: POWIAT GRYFIŃSKI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa ul. Krasińskiego w Gryfinie na odc. 0,7 km – koszt zadania: 5,164 mln zł (2022 r.). ➤ Przebudowa drogi powiatowej nr 1364Z Drzenin – Chwarstnica na odcinku Drzenin – Sobieradz (0,75 km) – koszt zadania: 1,812 mln zł (2022 r.). <p><u>PODMIOT REALIZUJĄCY: ZZDW W KOSZALINIE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przebudowa drogi woj. nr 120 polegająca na budowie ronda w m. Gryfino, ul. Wojska Polskiego, długość odcinka 0,300 km, koszt realizacji 4 459 050 zł (2022 r.). ➤ Przebudowa drogi woj. nr 120 polegająca na budowie ronda w m. Gryfino, ul. Wojska Polskiego, długość odcinka 0,100 km, koszt realizacji 847 414 zł (2023 r.). ➤ Przebudowa drogi woj. nr 120 w m. Gryfino, skrzyżowanie ul. Wojska Polskiego, Krasińskiego i Kołłątaja, długość odcinka 0,350 km, koszt realizacji 3 614 259 zł (2023 r.). <p><u>PODMIOT REALIZUJĄCY: GDDKIA ODDZIAŁ W SZCZECINIE</u></p> <p>Zadanie pn. „Budowa obwodnicy Gryfina w ciągu drogi krajowej nr 31”:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ długość zadania: 5,6 km, ➤ lata realizacji: 2021 - 2024 (otwarcie obwodnicy w dn. 17.12.2024 r.), ➤ koszt zadania: 74,8 mln zł, ➤ stopień zaawansowania prac wg stanu na grudzień 2022 r.: <ul style="list-style-type: none"> ➤ roboty branżowe: 1,6%, ➤ roboty drogowe: 2,1%, ➤ roboty mostowe: 0,0%, ➤ roboty zieleniarskie: 0,0%, ➤ stopień zaawansowania prac wg stanu na grudzień 2023 r.: <ul style="list-style-type: none"> ➤ roboty branżowe: 47,9%, ➤ roboty drogowe: 23,6%, ➤ roboty mostowe: 84,7%, ➤ roboty zieleniarskie: 8,7%.

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
14.	Kontynuacja budowy układu komunikacyjnego wraz z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych na terenie Parku Przemysłowego w Gardnie	Niezrealizowane	W latach 2022-2023 nie kontynuowano budowy układu komunikacyjnego wraz z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych na terenie Parku Przemysłowego w Gardnie.
15.	Poprawa systemu komunikacji publicznej polegająca m.in. na budowie, przebudowie chodników, zatok autobusowych, centrów i węzłów przesiadkowych, parkingów P&R, itp.	Zrealizowane	Zrealizowane w ramach zadań nr: 13, 16, 17.
16.	Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T – w 2022 r. w ramach zadania poniesiono wydatki majątkowe związane z: zakończeniem przebudowy drogi powiatowej tj. ul. Kolejowej w Gryfinie w kwocie 3 205 419 zł, pełnieniem funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego w kwocie 56 497 zł, aktualizacją dokumentacji przebudowy ul. Kolejowej w Gryfinie w kwocie 25 830 zł, wykonaniem tablic informacyjnych w kwocie 5 904 zł, zaopiniowaniem projektu przebudowy ul. Kolejowej w Gryfinie w kwocie 320 zł. Zadanie współfinansowane środkami Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.
17.	Zintegrowane Centrum Przesiadkowe w Gryfinie	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO W 2023 roku zakończono prace związane z przedmiotowym zadaniem realizowanym w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, które jest powiązane z projektem budowy Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej (SKM). Realizacja działań w ramach projektu trwała od 2020 roku, a ich celem było powstanie nowoczesnego centrum przesiadkowego w Gryfinie obok istniejącego dworca kolejowego. W roku 2020 w ramach projektu pn. „Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Gryfinie” przebudowano ul. Sprzymierzonych i ul. 1 Maja, wybudowano parking przy ul. 1 Maja oraz miejsca Bike&Ride. W 2022 r. zrealizowano zadanie związane z budową windy z ul. Kolejowej do ul. 9 Maja. Różnica poziomów pomiędzy ul. 1 Maja a ul. Kolejową to około 7 m wysokości. Dzięki budowie windy, osoby piesze i z ograniczoną możliwością ruchową, mogą pokonać tę wysokość bez konieczności korzystania ze schodów i w komfortowy sposób dostać się do dworca kolejowego w celu odbycia dalszej podróży koleją metropolitalną. W 2023 roku w ramach zadania zrealizowano ostatni zakres robót w zakresie wymiany wiat przystankowych wzdłuż drogi krajowej nr 31 (ok. 38 szt.). Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.
18.	Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych Nr 406, 273, 351	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO, SSOM, PKP PLK S.A. ➤ W 2022 roku w ramach zadania poniesiono wydatki majątkowe związane z rozliczeniem częściowym: kosztów inżyniera kontraktu w kwocie 2 190,21 zł, kosztów zarządzania projektem w kwocie 1 876,35 zł, działań promocyjnych w kwocie 2 733,89 zł.

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 roku w ramach zadania poniesiono wydatki majątkowe w kwocie 205 765,77 zł z przeznaczeniem na: dostawę i montaż biletomatów na stacjach kolejowych w Daleszewie, Czepinie oraz Gryfinie, pokrycie kosztów inżyniera kontraktu, pokrycie kosztów zarządzania projektem, pokrycie kosztów promocji oraz reklamy.
19.	Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO, PUK SP. Z O.O.</p> <p>Zadanie realizowane w ramach zamówienia „Wykonywanie usług komunalnych na terenie Gminy Gryfino w okresie 2021-2023” udzielonego Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o., które obejmowało m.in. oczyszczanie ręczne i mechaniczne dróg, ulic, chodników, placów i innych terenów gminnych.</p>
20.	Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: PGE GiEK S.A. – ELEKTROWNIA DOLNA ODRA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. rozpoczęto budowę stacji rozruchowej, która w pierwszej połowie 2024 r. została oddana do eksploatacji. W czasie postoju elektrowni stacja rozruchowa jest źródłem pary umożliwiającym utrzymanie elektrowni w gotowości do rozruchu. Stacja rozruchowa pary zapewnia utrzymanie wymaganej temperatury oleju opałowego ciężkiego (mazutu) w instalacji paliwa rozpałkowego podczas rozruchu bloku. ➤ Nowe bloki gazowo-parowe w Elektrowni Dolna Odra - w październiku 2024 r. na terenie Elektrowni Dolna Odra uruchomiono dwa nowe bloki energetyczne gazowo-parowe nr 9 i 10 o łącznej mocy 1 366 MW (2 x 683 MW). Nowa jednostka wytwórcza (elektrownia gazowa) funkcjonuje pod nazwą PGE Gryfino Dolna Odra. Nowe bloki gazowe zastąpią wysłużone jednostki węglowe. Inwestycja wpisuje się w strategię dekarbonizacji aktywów wytwórczych Grupy PGE. Elektrownia została zaprojektowana, aby spełniać najbardziej restrykcyjne limity emisji wynikające z konkluzji BAT dla bloków gazowo-parowych. Emisja pyłu i tlenków siarki zostanie ograniczona niemal do zera, co istotnie wpłynie na jakość powietrza w regionie. Wskaźnik emisyjności nowej elektrowni wynosi ok. 330 g CO² na kWh wytworzonej energii elektrycznej, co jest wartością ok. 3-krotnie niższą niż w blokach węglowych. Dzięki możliwości szybkiego startu jednostki i możliwości elastycznej pracy będzie ona wspierać rozwój odnawialnych źródeł energii oraz stabilizować funkcjonowanie sieci elektroenergetycznych (płynne dostosowanie mocy do wielkości produkcji energii z OZE np. elektrowni wiatrowych i słonecznych). Dla nowych bloków gazowych Urząd Regulacji Energetyki wydał koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej obowiązującą do dn. 14 sierpnia 2034 r. (koncesjonariuszem jest przedsiębiorstwo PGE Gryfino Dolna Odra Sp. z o.o.).
21.	Budowa i modernizacja instalacji przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z emisji punktowej	Zrealizowane	
22.	Zapewnienie awaryjnych źródeł energii oraz przesyłu w warunkach zmian klimatu	Zrealizowane	
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE HAŁASEM			
23.	Pomiar i ocena stanu akustycznego w gminie	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GDDKiA ODDZIAŁ W SZCZECINIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W maju 2022 r. na zlecenie GDDKiA opracowano „Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 poj./rok w woj. zachodniopomorskim”. Zgodnie z przeprowadzonym

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>mapowaniem akustycznym autostrada A6 oraz droga ekspresowa S3 nie generują na terenie Gminy Gryfino przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (obie ww. drogi przebiegają przez tereny niechronione akustycznie, głównie przez grunty rolne lub nieużytki w znacznym oddaleniu od terenów mieszkaniowych). Natomiast znaczące przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu (w zakresach od 1 do 5 dB i od 5,1 do 10 dB) na terenie Gminy Gryfino generowała droga krajowa nr 31, która przebiegała przez tereny silnie zurbanizowane, w tym m.in. przez centrum Gryfina.</p> <p>➤ Zrealizowanym zadaniem, które wpłynęło na znaczącą poprawę klimatu akustycznego na terenie Gryfina, poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta, jest budowa obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 31 (otwarcie obwodnicy nastąpiło w dn. 17.12.2024 r.).</p>
24.	Wprowadzanie do MPZP zapisów dotyczących zarządzania jakością klimatu akustycznego na terenie gminy	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO W latach 2022-2023 uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w obrębie Wełtyń II – tereny usługowe (uchwała nr LXXV/525/23 Rady Miejskiej w Gryfinie z dn. 28 września 2023 r.). W MPZP ustalono obowiązek stosowania takich rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, które zapewnią dotrzymanie obowiązujących norm w zakresie emisji hałasu do środowiska w rozumieniu prawa ochrony środowiska.</p>
25.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przede wszystkim przez placówki szkolno-wychowawcze. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Treści nauczania z zakresu zagrożenia hałasem obejmują m.in. ciekawostki na temat poziomów dźwięku, wpływ nadmiernego hałasu na zdrowie oraz przykłady działań na rzecz walki z hałasem.</p>
26.	Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów).	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GDDKIA ODDZIAŁ W SZCZECINIE Zakres rzeczowy zadania polegającego na budowie obwodnicy Gryfina w ciągu drogi krajowej nr 31 obejmował m.in. budowę ekranów akustycznych o powierzchni 1 673,15 m².</p>
27.	Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO, PUK SP. Z O.O. Zadanie realizowane w ramach zamówienia „Wykonywanie usług komunalnych na terenie Gminy Gryfino w okresie 2021-2023” udzielonego Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o., które obejmowało m.in. sadzenie i pielęgnowanie drzew i krzewów.</p>
28.	Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych poprzez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Realizowane na bieżąco	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: STAROSTA GRYFIŃSKI Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024, poz. 54 ze zm.) w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez Inspektorat Ochrony Środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązanego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, Starosta wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Zadanie realizowane na bieżąco w zależności od potrzeb (w latach 2022-2023 Starosta Gryfiński nie wydawał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu obowiązujących na terenie Gminy Gryfino).</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
29.	Budowa połączeń drogowych miejskiej infrastruktury drogowej z siecią pozamiejską	Zrealizowane	Zrealizowane w ramach zadań nr: 13, 16, 17.
30.	Rozwój i integracja elementów systemu transportowego	Zrealizowane	Zrealizowane w ramach zadań nr: 13, 16, 17, 18.
31.	Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych: obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne i inne	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: PGE GiEK S.A. – ELEKTROWNIA DOLNA ODRA</p> <p>W Elektrowni Dolna Odra na przestrzeni ostatnich lat, wykonano szereg zadań inwestycyjnych mających na celu obniżenie emisji hałasu do środowiska, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zamontowano ekrany akustyczne na czerpniach powietrza pierwotnego oraz zamontowano tłumiki hałasu na dmuchawach powietrza na wszystkich blokach energetycznych, ➤ wymieniono wentylator recyrkulacji spalin na bloku 6, ➤ zamontowano ekrany akustyczne na pompowniach wody chłodzącej, ➤ zainstalowano tłumiki hałasu na czerpniach powietrza sprężarkowni. <p>Ponadto, przy planowanych modernizacjach oraz zakupach maszyn i urządzeń, zwraca się szczególną uwagę na emisję hałasu przez te urządzenia. W uzasadnionych przypadkach stosuje się obudowy dźwiękochłonne, tłumiki hałasu i ekrany akustyczne oraz pasy zieleni (drzewa i krzewy). W 2006 roku na mocy rozporządzenia nr 121/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego w obrębie Elektrowni Dolna Odra w Nowym Czarnowie ustanowiono obszar ograniczonego użytkowania.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)			
32.	Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych na terenie Miasta i Gminy Gryfino	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GIOŚ - RWMS W SZCZECINIE</p> <p>W latach 2022-2023 pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) prowadzone były przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska (GIOŚ - RWMS) w Szczecinie na terenie Gminy Gryfino w dwóch punktach pomiarowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w Gryfinie przy ul. Jana Pawła II w 2022 r. – zmierzone natężenie PEM wyniosło 1,09 V/m, ➤ w Gryfinie przy ul. B. Chrobrego w 2023 r. – zmierzone natężenie PEM wyniosło 1,25 V/m. <p>Zmierzone wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego (PEM) były znacznie poniżej dopuszczalnej normy minimalnej wynoszącej 28 V/m.</p>
33.	Uwzględnianie w MPZP aktualnych regulacji prawnych dotyczących promieniowania elektromagnetycznego (PEM) oraz jego źródeł	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>W latach 2022-2023 uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w obrębie Wełtyń II – tereny usługowe (uchwała nr LXXV/525/23 Rady Miejskiej w Gryfinie z dn. 28 września 2023 r.). W MPZP w ramach ochrony przed PEM ustalono:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obowiązek stosowania takich rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, które zapewnią dotrzymanie obowiązujących norm w zakresie emisji pól elektromagnetycznych w rozumieniu prawa ochrony środowiska,

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ obowiązek sytuowania obiektów z zachowaniem wymaganych odległości od linii elektroenergetycznych, zgodnie z przepisami odrębnymi, ➤ obowiązek ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym związanym z obiektami elektroenergetycznymi i telekomunikacyjnymi.
34.	Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	Zrealizowane	<p><u>PODMIOT REALIZUJĄCY: STAROSTA GRYFIŃSKI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024, poz. 54 ze zm.) prowadzący instalację radiokomunikacyjną, radionawigacyjną i radiolokacyjną, której równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującą pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz jest zobowiązany zgłosić do Starosty nowo zbudowaną instalację przed rozpoczęciem jej eksploatacji lub wówczas, gdy jest ona zmieniona w sposób istotny. Do rozpoczęcia eksploatacji instalacji emitującej PEM można przystąpić, jeżeli Starosta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji. Starosta udostępnia na stronie internetowej powiatu informacje o zgłoszonych instalacjach wytwarzających pole elektromagnetyczne. ➤ W latach 2022-2023 Starosta Gryfiński przyjął 32 zgłoszenia instalacji emitujących PEM wraz ze sprawozdaniami z pomiarów natężenia PEM z terenu Gminy Gryfino. W wyniku analizy przedłożonych dokumentów nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM dla zgłoszonych instalacji oraz nie wnoszono sprzeciwów.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI			
35.	Ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wód, zamykanie obiegu wody)	Zrealizowane	<p><u>PODMIOT REALIZUJĄCY: PGE GiEK S.A. – ELEKTROWNIA DOLNA ODRA</u></p> <p>W Elektrowni Dolna Odra prowadzony jest szereg działań mających na celu ochronę środowiska wodnego. Zamierzeniem tego jest całkowite wyeliminowanie bądź jak największe zminimalizowanie niekorzystnego oddziaływania. Część ścieków przemysłowych jest ponownie wykorzystywana, co pozwala na bardziej racjonalne gospodarowanie wodami. Ochrona wód podziemnych polega na zapobieganiu przedostawaniu się szkodliwych substancji do gruntu i dalej do warstw wodonośnych. W zakresie ochrony punktowej dla wszelkich urządzeń i zbiorników stanowiących potencjalne źródło skażenia środowiska, zastosowano zbiorniki dwupłaszczowe, misy olejowe lub tace chemoodporne. Dla obiektów obszarowych takich jak place (magazynowe, manewrowe), składowiska (paleniskowe, nieprodukcyjne), również stosuje się różnorodne zabezpieczenia. Są to m.in. rowy opaskowe, geomembrany, odpowiednie wyprofilowanie i utwardzenie powierzchni, a także wyposażenie w sieć kanalizacyjną z urządzeniami podczyszczającymi. Ponadto przeprowadzane są modernizacje i bieżące remonty sieci kanalizacyjnych zapobiegające wprowadzaniu ścieków do gruntu. Innym działaniem prowadzonym przez oddział jest ograniczenie zużycia wody podziemnej, poprzez m.in. wymianę urządzeń na urządzenia nowszej generacji bądź dostosowanie ich wydajności do bieżących potrzeb zakładów. Wskaźniki środowiskowe w obszarze</p>
36.	Stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód	Zrealizowane	

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			„WODA” uzyskiwane przez Elektrownię Dolna Odra ulegają systematycznej poprawie. Całkowite zużycie wody do celów technologicznych w 2023 r. wyniosło 533 178 tys. m ³ i w porównaniu do 2021 r. uległo zmniejszeniu o 33 091 tys. m ³ , co stanowi 5,8%. Ilość odprowadzonych ścieków przemysłowych w 2023 r. wyniosła 537 238 tys. m ³ i w porównaniu do 2021 r. uległa zmniejszeniu o 32 549 tys. m ³ , co stanowi 5,7%.
37.	Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO</p> <p>W latach 2022-2023 ZODR przeprowadził na terenie Gminy Gryfino 6 szkoleń, w których uczestniczyło łącznie 47 rolników. W raportowanych latach istotnym obszarem szkoleniowym były następujące zagadnienia: realizacja działań wskazanych w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, propagowanie prawa wodnego i dyrektywy azotanowej, a także programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, racjonalne gospodarowanie wodą oraz realizacja zadań wynikających z kontynuacji programów rolno-środowiskowych oraz interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych.</p> <p>PODMIOT REALIZUJĄCY: WIOŚ W SZCZECINIE</p> <p>W latach 2022-2023 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie Gminy Gryfino kontrolę 1 gospodarstwa rolnego w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE oraz nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” (kontrola nie wykazała naruszeń).</p>
38.	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: ARIMR</p> <p>W latach 2022-2023 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeprowadziła na terenie Gminy Gryfino kontrolę 1 gospodarstwa rolnego w zakresie przestrzegania wymogów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Kontrola wykazała następującą nieprawidłowość:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ posiadany przez rolnika plan działalności rolnośrodowiskowej nie jest kompletny/zgodny z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami w zakresie wykazu pakietów lub wariantów, w ramach których rolnik realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne.
39.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: WIOŚ W SZCZECINIE</p> <p>W latach 2022-2023 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie Gminy Gryfino 5 kontroli podmiotów w zakresie przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody oraz ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych. Wszystkie z przeprowadzonych kontroli wykazały naruszenia.</p> <p>PODMIOT REALIZUJĄCY: PGW WODY POLSKIE</p> <p>Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz Zarząd Zlewni w Szczecinie w latach 2022-2023 dokonały 6 przeglądów pozwoleń wodnoprawnych obowiązujących na terenie Gminy Gryfino, w zakresie zgodnym z art. 416 ust. 1 ustawy Prawo wodne, tj. pozwoleń wodnoprawnych na pobór</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty																																																																								
			wód oraz na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych. Nie stwierdzono konieczności cofnięcia żadnego z pozwoleń podlegających przeglądowi.																																																																								
40.	Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA</p> <p>Na terenie Gminy Gryfino znajduje się 5 punktów badawczych jakości wód podziemnych wyznaczonych w ramach systemu monitoringu krajowego (PMS). Ostatnie badania jakości wód podziemnych na terenie gminy przeprowadzone zostały w 2022 roku. Jakość wód podziemnych w 4 punktach określona została jako zadowalająca (III klasa), natomiast w 1 punkcie jako dobra (II klasa). Poniżej przedstawiono szczegółowe wyniki badań jakości wód podziemnych przeprowadzonych w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie Gminy Gryfino (2022 r.)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>PARAMETR</th> <th colspan="5">WARTOŚĆ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lokalizacja punktu pomiarowego</td> <td>Krzypnica</td> <td>Daleszewo</td> <td>Gryfino</td> <td>Borzym</td> <td>Gryfino</td> </tr> <tr> <td>Numer punktu pomiarowego</td> <td>1158</td> <td>1979</td> <td>2130</td> <td>787</td> <td>2080</td> </tr> <tr> <td>Rodzaj punktu pomiarowego</td> <td>studnia wiercona</td> <td>piezometr</td> <td>piezometr</td> <td>studnia wiercona</td> <td>studnia wiercona</td> </tr> <tr> <td>Numer JCWPd</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>23</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>Stratygrafia</td> <td>czwartorzęd</td> <td>czwartorzęd</td> <td>czwartorzęd</td> <td>czwartorzęd</td> <td>czwartorzęd</td> </tr> <tr> <td>Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]</td> <td>0,80</td> <td>1,35</td> <td>8,62</td> <td>67,00</td> <td>14,00</td> </tr> <tr> <td>Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]</td> <td>16,00-28,00</td> <td>12,70-16,70</td> <td>15,30-19,30</td> <td>67,00-72,00</td> <td>16,50-19,00</td> </tr> <tr> <td>Zwierciadło wody</td> <td>swobodne</td> <td>napięte</td> <td>swobodne</td> <td>napięte</td> <td>napięte</td> </tr> <tr> <td>Typ ośrodka wodonośnego</td> <td>porowy</td> <td>porowy</td> <td>porowy</td> <td>porowy</td> <td>porowy</td> </tr> <tr> <td>Użytkowanie terenu</td> <td>łąki i pastwiska</td> <td>łąki i pastwiska</td> <td>zabudowa miejska luźna</td> <td>roślinność drzewiasta</td> <td>lasy</td> </tr> <tr> <td>Klasa jakości wód podziemnych (2022 r.)</td> <td>III (zadowalająca jakość)</td> <td>III (zadowalająca jakość)</td> <td>II (dobra jakość)</td> <td>III (zadowalająca jakość)</td> <td>III (zadowalająca jakość)</td> </tr> </tbody> </table>	PARAMETR	WARTOŚĆ					Lokalizacja punktu pomiarowego	Krzypnica	Daleszewo	Gryfino	Borzym	Gryfino	Numer punktu pomiarowego	1158	1979	2130	787	2080	Rodzaj punktu pomiarowego	studnia wiercona	piezometr	piezometr	studnia wiercona	studnia wiercona	Numer JCWPd	4	4	4	23	23	Stratygrafia	czwartorzęd	czwartorzęd	czwartorzęd	czwartorzęd	czwartorzęd	Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	0,80	1,35	8,62	67,00	14,00	Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	16,00-28,00	12,70-16,70	15,30-19,30	67,00-72,00	16,50-19,00	Zwierciadło wody	swobodne	napięte	swobodne	napięte	napięte	Typ ośrodka wodonośnego	porowy	porowy	porowy	porowy	porowy	Użytkowanie terenu	łąki i pastwiska	łąki i pastwiska	zabudowa miejska luźna	roślinność drzewiasta	lasy	Klasa jakości wód podziemnych (2022 r.)	III (zadowalająca jakość)	III (zadowalająca jakość)	II (dobra jakość)	III (zadowalająca jakość)	III (zadowalająca jakość)
PARAMETR	WARTOŚĆ																																																																										
Lokalizacja punktu pomiarowego	Krzypnica	Daleszewo	Gryfino	Borzym	Gryfino																																																																						
Numer punktu pomiarowego	1158	1979	2130	787	2080																																																																						
Rodzaj punktu pomiarowego	studnia wiercona	piezometr	piezometr	studnia wiercona	studnia wiercona																																																																						
Numer JCWPd	4	4	4	23	23																																																																						
Stratygrafia	czwartorzęd	czwartorzęd	czwartorzęd	czwartorzęd	czwartorzęd																																																																						
Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	0,80	1,35	8,62	67,00	14,00																																																																						
Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	16,00-28,00	12,70-16,70	15,30-19,30	67,00-72,00	16,50-19,00																																																																						
Zwierciadło wody	swobodne	napięte	swobodne	napięte	napięte																																																																						
Typ ośrodka wodonośnego	porowy	porowy	porowy	porowy	porowy																																																																						
Użytkowanie terenu	łąki i pastwiska	łąki i pastwiska	zabudowa miejska luźna	roślinność drzewiasta	lasy																																																																						
Klasa jakości wód podziemnych (2022 r.)	III (zadowalająca jakość)	III (zadowalająca jakość)	II (dobra jakość)	III (zadowalająca jakość)	III (zadowalająca jakość)																																																																						

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
41.	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody do celów socjalno-bytowych i produkcyjnych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przede wszystkim przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony wód przedstawiają się następująco: ograniczone zasoby wody w kraju i na świecie, podstawowe rodzaje zanieczyszczeń wody, sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniem i degradacją.
42.	Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: PGW WODY POLSKIE WYKAZ ZADAŃ ZREALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY GRYFINO Z ZAKRESU KONSERWACJI I UTRZYMANIA WÓD ORAZ URZĄDZEŃ WODNYCH: <u>W 2022 r. wykonano następujące zadania:</u> ➤ „Konservacja rzek i kanałów na terenie NW Myślibórz i NW Gryfino”: ➤ Kanał K2 w km 0+000 – 1+700 – 76 927,15 zł, ➤ Kanał K3 w km 0+000 – 0+637 – 64 677,59 zł, ➤ Wymiana kłapy zwrotnej na wale przeciwpowodziowym w Gryfinie – 26 902,90 zł, ➤ rzeka Pniewa w km 0+000 – 5+600 – 78 603,57 zł; ➤ „Usługa kompleksowa - eksploatacja, obsługa i konserwacja urządzeń wodnych wraz z odcinkowym utrzymaniem koryt cieków naturalnych na terenie RZGW w Szczecinie” – 94 489,33 zł; ➤ „Awaryjne wycięcie trzech drzew na jeziorze Wełtyń – NW Gryfino” – 8 856,00 zł; ➤ „Kanał Ordon - konserwacja w km 2+030-3+240 - roboty awaryjne” – 26 380,15 zł; ➤ „Kanał Czepino - roboty awaryjne w km 0+550 – 1+800” – 38 950,59 zł.
43.	Budowa, przebudowa, remont, modernizacja budowli przeciwpowodziowych	Zrealizowane	<u>W 2023 r. wykonano następujące zadania:</u> ➤ „Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych na terenie działania RZGW w Szczecinie: ➤ Kanał R-2 w km 0+000 - 1+700 – 43 369,09 zł, ➤ Kanał R-6 w km 0+000 - 1+100 – 14 117,31 zł, ➤ Kanał Szambo w km 0+000 – 2+240 – 42 355,01 zł, ➤ Kanał Czepino w km 0+000 - 2+450 – 42 602,74 zł, ➤ Kanał Ż-1 w km 0+000 – 2+193 – 21 472,33 zł, ➤ Kanał Żabnica w km 0+000 – 1+900 – 11 506,67 zł, ➤ Kanał Babinek - Tywa w km 0+000 – 7+061 – 55 110,89 zł, ➤ Kanał Bartkowo w km 0+000 - 4+100 – 59 277,86 zł, ➤ Kanał Borzym w km 0+000 – 1+800 – 28 385,87 zł; ➤ „Usługa kompleksowa - eksploatacja, obsługa i konserwacja urządzeń wodnych wraz z odcinkowym utrzymaniem koryt cieków naturalnych na terenie RZGW w Szczecinie” – 94 446,00 zł; ➤ „Zadanie awaryjne: rz. Tywa - usunięcie drzewa w miejscowości Gryfino” – 2 285,83 zł.
44.	Utrzymanie szlaków żeglownych i dróg wodnych poprzez modernizację, przebudowę lub budowę niezbędnej infrastruktury	Zrealizowane	WYKAZ ZADAŃ ZREALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY GRYFINO Z ZAKRESU MODERNIZACJI, REMONTÓW, BUDOWY I BIEŻĄCEGO UTRZYMANIA BUDOWLI PRZECIWPOWODZIOWYCH:

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p><u>W 2022 r. wykonano następujące zadania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Konservacja wałów przeciwpowodziowych na terenie działania RZGW w Szczecinie poprzez wykonanie koszenia oraz naprawy szkód wyrządzonych przez zwierzęta” – 110 000,00 zł. ➤ „Obsługa, eksploatacja, naprawy bieżące i konserwacje pompowni na terenie działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie” – 398 520,00 zł. <p><u>W 2023 r. wykonano następujące zadania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Konservacja wałów przeciwpowodziowych na terenie działania RZGW w Szczecinie poprzez wykonanie koszenia oraz naprawy szkód wyrządzonych przez zwierzęta” – 145 403,76 zł. ➤ „Obsługa, eksploatacja, naprawy bieżące i konserwacje pompowni na terenie działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie” – 445 537,20 zł. ➤ Kontrakt 1A.2 Ochrona przeciwpowodziowa - Gryfino, Ognica i Piasek nad Odrą. Modernizacja polderu Marwickiego etap III - stacja pomp Krajnik - podzadanie I Gryfino: <ul style="list-style-type: none"> ➤ przebudowa istniejącej drogi dojazdowej do bazy lodołamaczy polegająca na utwardzeniu nawierzchni i wyrównaniu niwelety drogi, ➤ wykonanie kanalizacji deszczowej odwadniającej przebudowywaną drogę oraz wykonanie odcinka sieci wodociągowej wraz z wykonaniem przyłącza do działki bazy dla lodołamaczy, ➤ przebudowa istniejącego przyłącza elektroenergetycznego oraz przebudowa istniejącej instalacji oświetleniowej na bazie dla lodołamaczy, ➤ wykonanie utwardzenia powierzchni gruntu (wykonanie placu manewrowego) na terenie bazy dla lodołamaczy, ➤ wartość zrealizowanych prac: 1 144 319 zł. ➤ Kontrakt 1A.2 Ochrona przeciwpowodziowa - Gryfino, Ognica i Piasek nad Odrą. Modernizacja polderu Marwickiego etap III - stacja pomp Krajnik - podzadanie IV Stacja Pomp Krajnik: <ul style="list-style-type: none"> ➤ remont istniejącego budynku pompowni wraz z wymianą pompy oraz wykonanie przyłącza energetycznego w postaci linii kablowej i likwidacji istniejącej sieci napowietrznej, ➤ wartość zrealizowanych prac: 5 034 947 zł.
45.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	-	Uchwalony w 2023 r. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w obrębie Wełtyń II – tereny usługowe (uchwała nr LXXV/525/23 Rady Miejskiej w Gryfinie z dn. 28 września 2023 r.) nie obejmuje terenów zagrożonych powodzią i podtopieniami.
46.	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>Projekt pn. „Adaptacja do zmian klimatu poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w Gryfinie” - w ramach projektu, który dofinansowany był z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 w ramach programu „Środowisko, energia i zmiany klimatu”, realizowany był szereg działań inwestycyjnych i społecznych. Realizacja</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>projektu została zaplanowała na lata 2022-2023. Koszty projektu wyniosły 5 150 263,44 zł, koszty kwalifikowane 4 954 173,75 zł, zaś dofinansowanie 4 211 047,65 zł. W ramach realizacji projektu łącznie zagospodarowano blisko 10 ha terenów zielonych w mieście. Łącznie w ramach projektu nasadzono: 350 drzew, 820 krzewów, 2 580 bylin, 2 770 traw ozdobnych, 320 cebul ozdobnych. Celem projektu jest wzmocnienie odporności miasta Gryfino na negatywne skutki zmian klimatu, a także ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na poziomie lokalnym, poprzez inwestycyjne działania mitygacyjne i adaptacyjne oraz działania edukacyjno-informacyjne. Projekt obejmował realizację następujących działań inwestycyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie terenu „Opolanka” - nowe nasadzenia drzew mają na celu zmniejszenie efektu „miejskiej wyspy ciepła” oraz zwiększenie zdolności retencyjnych terenu - w ramach zadania: nasadzono 10 lip drobnolistnych wzdłuż ul. Opolskiej, wykonano pergolę w konstrukcji stalowej wraz z nasadzeniem pnączy, zamontowano 3 sztuki stołów edukacyjnych, stojaki rowerowe oraz piaskownicę. ➤ Montaż zbiorników na wodę deszczową przy Żłobku Miejskim w Gryfinie – zamontowano 4 naziemne zbiorniki na wodę deszczową. Dzięki inwestycji woda deszczowa spływająca z dachu budynku będzie gromadzona w celu pielęgnacji zieleni na terenie placówki. ➤ Utworzenie kącików edukacyjnych na terenie Aquaparku Laguna - stworzono kącik edukacyjny dla najmłodszych mieszkańców: zamontowano drewniane meble z gramiami z ręcznościami i interaktywnymi o tematyce związanej z ochroną środowiska. Na miejscu dystrybuowane są także materiały informacyjne dotyczące zmian klimatu. Na patio zamontowano drewniane altany, które w okresie letnim służą jako miejsce szkoleń i spotkań mieszkańców podczas warsztatów związanych z ekologią i świadomością proekologiczną. ➤ Eko zakątek – miejsce spotkań i edukacji ekologicznej - utworzenie przy ulicy Wodnika miejsca spotkań i edukacji ekologicznej dla mieszkańców Gminy Gryfino i osób odwiedzających Centrum Wodne „Laguna”. ➤ Zagospodarowanie zielonego skweru – miejsca pamięci - przedmiotem zadania było utworzenie zielonego skweru na terenie nowego Cmentarza Komunalnego w Gryfinie. W ramach zadania zostały wykonane: nasadzenia 215 szt. drzew, utworzenie ścieżek z materiałów przepuszczalnych oraz skweru rekreacyjnego z ławkami parkowymi i pamiątkowym kamieniem ozdobnym, wybudowano studnie chłonne i punkty czerpania wody dla potrzeb nawadniania terenu zielonego. ➤ Zagospodarowanie nabrzeża w Gryfinie - projekt miał na celu wprowadzenie piętrowego i zróżnicowanego gatunkowo układu roślinności na gryfińskim nabrzeżu. Zastosowane gatunki są naturalnego pokroju i mają w przyszłości wprowadzić znaczną powierzchnię zacienioną na tym terenie. Nasadzone byliny i trawa ozdobna mają za zadanie zachować naturalny styl przeciwnieległego brzegu Odry. Natomiast wprowadzona odmiana wierzby wprowadzi dodatkowy

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>efekt sensoryczny. Wszystkie wybrane gatunki roślin użyte w projekcie są miododajne i przyjazne dla owadów.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagospodarowanie skweru przy hali widowiskowo-sportowej - wykonane nasadzenia drzew i krzewów miały za zadanie dokończyć proces zagospodarowania terenu przy hali sportowej w Gryfinie. W ramach zadania nasadzono lipy drobnolistne, które w przyszłości wprowadzić mają powierzchnię zacienioną i są drzewami miododajnym i przyjaznymi dla owadów. ➤ Utworzenie łąki kwietnej na obrzeżach Gryfina - zagospodarowanie terenu w okolicach wiaduktu przy drodze krajowej nr 31 miało na celu przekształcenie nieużytku w wielką łąkę obsadzoną miododajną roślinnością z naturalnymi hotelami dla pszczoł. ➤ Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika retencyjnego przy ul. Kochanowskiego - w efekcie działań projektowych zagospodarowano teren zielony wokół zbiornika retencyjnego na osiedlu domków jednorodzinnych. Zaprojektowana roślinność jest ekstensywna tzn. niewymagająca pod względem wymagań wodnych i miejsca nasadzenia. Dodatkowo rośliny będą utrzymywać wilgoć w glebie, co stanowi naturalną bioretencję i zapobiega podtopieniom. ➤ Zagospodarowanie terenu przy ulicy Fredry (ogród pszczeli z hotelem dla pszczoł) - mały „ogród pszczeli” powstał przy ulicy Fredry, na terenie zielonym pomiędzy domkami jednorodzinymi. Powstała tutaj niewielka łąka kwietna oraz nasadzono 11 żłotokapów pospolitych. Zamontowano również „hotel” dla owadów. ➤ Zagospodarowanie terenu przy ulicach Mazowieckiej i Mazurskiej - realizacja zaplanowanego zakresu nasadzeń miała na celu dokończenie procesu zagospodarowania terenu, gdzie w latach poprzednich wykonano ulice i ciągi piesze. W ramach zadania nasadzono: 25 szt. lip drobnolistnych, 736 szt. sadzonek krzewów, 586 szt. sadzonek bylin (rozchodnik okazały), 876 szt. sadzonek traw ozdobnych. ➤ Zagospodarowanie terenu Górki Miłości - nową atrakcyjną infrastrukturę zyskał teren Górki Miłości. Uzupełniła ona prace zrealizowane w 2018 r. ramach projektu pn. „Rewaloryzacja Parku Miejskiego oraz terenu Górki Miłości i terenu przy ulicy Opolskiej i Kołtąja”. W ramach projektu, na przełomie 2022 i 2023 roku teren Górki Miłości oczyszczono z gatunków inwazyjnych drzew w celu ochrony starego drzewostanu i poprawy naturalnej bioretencji obszaru. ➤ W ramach projektu realizowano również następujące zadania edukacyjne dla mieszkańców gminy: Program Ogródków Edukacyjnych dla młodzieży szkolnej, szkolenia nt. zakładania przydomowych ogródków deszczowych, szkolenia z budowy domków dla owadów i pszczoł, program adopcji drzew, Zielone Forum Publiczne, pikniki rowerowe. <p>PODMIOT REALIZUJĄCY: WFOŚiGW W SZCZECINIE, MIESZKAŃCY</p> <p>W latach 2022-2023 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru Gminy Gryfino 7 umów w ramach</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			programu „Moja Woda” na dofinansowanie zadań z zakresu zwiększenia poziomu retencji na terenach posesji przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz wykorzystywania zgromadzonych wód opadowych i roztopowych. Łączna kwota udzielonych dotacji wyniosła 42 000,00 zł. Ilość zaoszczędzonej wody w wyniku realizacji programu (dla umów podpisanych w latach 2022-2023) szacuje się na 619,00 m ³ /rok.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA			
47.	Dalszy rozwój oraz modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: PUK SP. Z O.O. W GRYFINIE W 2022 roku Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Gryfinie Sp. z o.o. realizowało następujące roboty spośród wskazanych w planie remontów i inwestycji: ➤ ujęcie Krzypnica - modernizacja części hydraulicznej i elektrycznej - w trakcie realizacji; ➤ ujęcie Bartkowo - modernizacja SUW wraz z wymianą sprężarki na dmuchawę; ➤ przebudowa sieci wodociągowej Krajnik - Nowe Czarnowo - Spółka realizuje zadanie we własnym zakresie, z ewentualnym udziałem firm zewnętrznych w zakresie przewiertów steryowanych, przecisków kontrolowanych oraz odtworzenia nawierzchni – w trakcie realizacji;
48.	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	Zrealizowane	➤ remont budynków SUW Dębce - kontynuacja; ➤ SUW Pomorska - remont budynku rozdzielni i agregatu - kontynuacja; ➤ SUW Chwarstnica - remont budynku - kontynuacja; ➤ SUW Tywa - montaż i uruchomienie dmuchawy do płukania - w trakcie realizacji; ➤ wymiana zasuw sekcyjnych na sieci wodociągowej w ul. Z. Krasińskiego - etap III;
49.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Zrealizowane	➤ przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Słowiańskiej wraz z modernizacją hydroforni przy ul. Krzywoustego; ➤ przebudowa sieci wodociągowej w m. Sobiemyśl - zrealizowane częściowo; ➤ budowa odcinka sieci wodociągowej w m. Czepino - przygotowano dokumentację projektową; ➤ oczyszczalnia ścieków w Steklnie - remont przepompowni ścieków oraz konserwacja lamp oświetleniowych;
50.	Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych	Zrealizowane	➤ remont sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Z. Krasińskiego - II etap; ➤ oczyszczalnia ścieków w Gryfinie - remont ścian betonowych w kanale ściekowym; ➤ oczyszczalnia ścieków w Steklnie - modernizacja systemu natleniania.
51.	Budowa nowych odcinków, modernizacja i konserwacja istniejących odcinków kanalizacji na terenie gminy	Zrealizowane	W 2023 roku Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Gryfinie Sp. z o.o. realizowało następujące roboty spośród wskazanych w planie remontów i inwestycji: ➤ ujęcie Krzypnica – modernizacja części hydraulicznej i elektrycznej – w trakcie realizacji; ➤ przebudowa sieci wodociągowej Krajnik – Nowe Czarnowo – Spółka realizuje zadanie we własnym zakresie z ewentualnym udziałem firm zewnętrznych w zakresie przewiertów steryowanych, przecisków kontrolowanych oraz odtworzenia nawierzchni – w trakcie realizacji; ➤ remont budynków SUW Dębce – kontynuacja;

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Sobiemyśl; ➤ przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Drzenin (Etap I); ➤ budowa odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Czepino – realizacja częściowa; ➤ oczyszczalnia Gardno – likwidacja wylotu po oczyszczalni; ➤ oczyszczalnia Gryfino – modernizacja systemu natleniania komór reakcyjnych – cz. 1 (wymiana dmuchawy oraz wymiana i zmniejszenie ilości membran w jednej części reaktora); ➤ oczyszczalnia Gryfino – czyszczenie reaktorów; ➤ SUW Pomorska i Krzypnica – wymiana kiosków wejściowych na zbiornikach retencyjnych; ➤ oczyszczalnia Gryfino – remont i modernizacja stacji zlewczej.
52.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: MIESZKAŃCY</p> <p>Według danych publikowanych przez GUS w latach 2022-2023 na terenie Gminy Gryfino wybudowano 20 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków.</p>
53.	Wspieranie budowy przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków w ramach dotacji celowych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>➤ Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 25 czerwca 2020 roku Gmina Gryfino udziela dofinansowania na budowę przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z uchwałą uprawnionymi do ubiegania się o dotację celową są osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne, przedsiębiorcy, jednostki sektora finansów publicznych, będące gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi, posiadające tytuł prawny do nieruchomości. Dofinansowanie udzielane jest wyłącznie na zakup przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków, spełniających wymogi normy PN-EN 12566-3. Kwotę dofinansowania stanowi 50% poniesionych kosztów, lecz nie więcej niż 3 500,00 zł.</p> <p>➤ W 2022 r. udzielono jednej dotacji w kwocie 3 500,00 zł.</p> <p>➤ W 2023 r. udzielono trzech dotacji w kwocie 10 500,00 zł.</p>
54.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>➤ Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 3 ust. 3 ustawy Dz. U. z 2022, poz. 2519) nałożyła od 1 stycznia 2023 roku na wszystkie gminy w Polsce obowiązek prowadzenia elektronicznych ewidencji zbiorników bezodpływowych (szamb) na nieczystości ciekłe oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków.</p> <p>➤ Według stanu na 31.12.2023 r. ewidencja obejmowała 709 szt. zbiorników bezodpływowych oraz 294 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków.</p>
55.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: WIOŚ W SZCZECINIE</p> <p>W latach 2022-2023 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie Gminy Gryfino 5 kontroli podmiotów w zakresie przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody oraz ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych. Wszystkie z przeprowadzonych kontroli wykazały naruszenia.</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			PODMIOT REALIZUJĄCY: PGW WODY POLSKIE Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz Zarząd Zlewni w Szczecinie w latach 2022-2023 dokonały 6 przeglądów pozwoleń wodnoprawnych obowiązujących na terenie Gminy Gryfino, w zakresie zgodnym z art. 416 ust. 1 ustawy Prawo wodne, tj. pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód oraz na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych. Nie stwierdzono konieczności cofnięcia żadnego z pozwoleń podlegających przeglądowi.
56.	Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach rolnych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W latach 2022-2023 ZODR przeprowadził na terenie Gminy Gryfino 6 szkoleń, w których uczestniczyło łącznie 47 rolników. W raportowanych latach istotnym obszarem szkoleniowym były następujące zagadnienia: realizacja działań wskazanych w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, propagowanie prawa wodnego i dyrektywy azotanowej, a także programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, racjonalne gospodarowanie wodą oraz realizacja zadań wynikających z kontynuacji programów rolno-środowiskowych oraz interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych.
57.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przede wszystkim przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony wód przedstawiają się następująco: ograniczone zasoby wody w kraju i na świecie, podstawowe rodzaje zanieczyszczeń wody, sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniem i degradacją.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE			
58.	Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: OKRĘGOWY URZĄD GÓRNICZY W POZNANIU W latach 2022-2023 prowadzono 4 postępowania w sprawie ustalenia opłaty podwyższonej w związku z nielegalną eksploatacją kopaliny na terenie Gminy Gryfino (2 postępowania zakończyły się wydaniem decyzji ustalającej opłatę podwyższoną za wydobycie kopaliny bez posiadania wymaganej koncesji, natomiast 2 postępowania pozostają w toku).
59.	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac eksploatacyjnych i przetwórstwa kopaliny poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	-	Na terenie Gminy Gryfino udokumentowano 4 złoża kopaliny, w tym 3 złoża kruszyw naturalnych (piasku i żwiru) oraz 1 złożo surowców ilastych (mułek). Wszystkie złoża na terenie gminy zostały rozpoznane szczegółowo (złoża nie są eksploatowane). Łączne zasoby geologiczne bilansowe złóż kruszyw na terenie gminy wynoszą 6 276 tys. t, natomiast złoża surowców ilastych 692 tys. m ³ .
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY			
60.	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W latach 2022-2023 ZODR przeprowadził na terenie Gminy Gryfino 6 szkoleń, w których uczestniczyło łącznie 47 rolników. W raportowanych latach istotnym obszarem szkoleniowym były

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>następujące zagadnienia: realizacja działań wskazanych w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, propagowanie prawa wodnego i dyrektywy azotanowej, a także programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, racjonalne gospodarowanie wodą oraz realizacja zadań wynikających z kontynuacji programów rolno-środowiskowych oraz interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych.</p>
61.	Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2022-2023 realizowano usługi komunalne w zakresie oczyszczania i zimowego utrzymania terenów gminnych w ramach 3-letniej umowy, zawartej z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie. W ramach umowy Przedsiębiorstwo prowadziło oczyszczanie dróg, ulic, chodników, placów i innych terenów gminnych, w tym m.in. utrzymanie koszy i pojemników na odpady. Usługi z zakresu oczyszczania realizowane były na podstawie harmonogramów miesięcznych, w określonych terminach, z ustaloną częstotliwością. Ponadto, w przypadkach wymagających dodatkowej interwencji, określone prace wykonywane były również na indywidualne wskazania. Dotyczyło to w szczególności konieczności zapewnienia dodatkowych usług oczyszczania nieruchomości w związku ze znacznym jej zanieczyszczeniem lub w przypadku konieczności objęcia obsługą nowych terenów. ➤ Koszt usług w zakresie oczyszczania terenów gminnych w 2022 r. wyniósł 1 256 397,95 zł. ➤ Koszt usług w zakresie oczyszczania terenów gminnych w 2023 r. wyniósł 1 227 706,13 zł. ➤ W 2022 roku gmina zleciła dodatkowo likwidację 4 dzikich wysypisk odpadów, zlokalizowanych na nieruchomościach gminnych w miejscowościach Steklinko, Parsówek, Drzenin, Daleszewo, za łączną kwotę 8 637,71 zł. ➤ W 2023 roku gmina zleciła dodatkowo likwidację 2 dzikich wysypisk odpadów, zlokalizowanych na nieruchomościach gminnych w miejscowościach Gardno i Stare Brynki, za łączną kwotę 12 618,70 zł. ➤ W 2023 roku Gmina Gryfino dokonała również zakupu 14 szt. koszy betonowych z dodatkowymi wkładami oraz 22 szt. koszy metalowych za łączną kwotę 19 640,64 zł.
62.	Monitoring stanu i jakości gleb	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: OKRĘGOWA STACJA CHEMICZNO-ROLNICZA W SZCZECINIE</p> <p>Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Szczecinie w ramach profilaktyki nawozowej oraz stosowania odpowiednich dawek nawozowych przeprowadza na terenie Gminy Gryfino regularne badania gleb użytków rolnych zlecane przez gospodarstwa rolne w zakresie m.in. kategorii agronomicznej, odczynu, potrzeb wapnowania, zawartości makroelementów (fosforu, potasu i magnezu). W latach 2022-2023 OSChR przebadła na terenie gminy 1 601,14 ha użytków rolnych (pobrano 639 próbek gleby). Wyniki przeprowadzonych badań gleb przedstawiają się następująco (udział przebadanych próbek gleby):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ KATEGORIA AGRONOMICZNA: bardzo lekka (2%), lekka (85%), średnia (13%), ciężka (0%), organiczna (0%).

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ ODCZYN PH: bardzo kwaśny (1%), kwaśny (6%), lekko kwaśny (14%), obojętny (33%), zasadowy (46%). ➤ POTRZEBY WAPNOWANIA: konieczne (1%), potrzebne (3%), wskazane (3%), ograniczone (7%), zbędne (86%). ➤ ZAWARTOŚĆ FOSFORU: bardzo niska (1%), niska (11%), średnia (14%), wysoka (18%), bardzo wysoka (56%). ➤ ZAWARTOŚĆ POTASU: bardzo niska (0%), niska (2%), średnia (8%), wysoka (16%), bardzo wysoka (74%). ➤ ZAWARTOŚĆ MAGNEZU: bardzo niska (0%), niska (2%), średnia (10%), wysoka (32%), bardzo wysoka (56%).
63.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym	Niezrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: PGE GiEK S.A. – ELEKTROWNIA DOLNA ODRA Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania przekazany przez Starostwo Powiatowe w Gryfinie, na terenie Gminy Gryfino znajduje się 209,06 ha gruntów zdegradowanych (wg stanu na dzień 31.12.2023 r.). Są to grunty zdegradowane działalnością związaną z wytwarzaniem energii elektrycznej (składowisko pyłów paleniskowych Elektrowni Dolna Odra).</p>
64.	Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: NADLEŚNICTWO GRYFINO W latach 2022-2023 powierzchnia zalesionych gruntów nieleśnych na terenie Gminy Gryfino wyniosła 1,62 ha.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW			
65.	Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu gminy	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2022 roku na wnioski mieszkańców wykonano usługi polegające na demontażu, odbiorze, transporcie oraz unieszkodliwianiu wyrobów azbestowych pochodzących z terenu gminy w następujących ilościach: demontaż materiałów zawierających azbest - 775,11 m² oraz odbiór, transport oraz unieszkodliwienie - 16,22 Mg. Wartość zadania wyniosła 21 817,99 zł. ➤ W 2023 roku na wnioski mieszkańców wykonano usługi polegające na demontażu, odbiorze, transporcie oraz unieszkodliwianiu wyrobów azbestowych pochodzących z terenu gminy w następujących ilościach: demontaż materiałów zawierających azbest - 892,68 m² oraz odbiór, transport oraz unieszkodliwienie - 23,08 Mg. Wartość zadania wyniosła 32 122,00 zł.
66.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Gryfino, w tym utworzenie i prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO ROK 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2022 r. z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Gryfino PUK Sp. z o.o. odebrało łącznie 9 282,260 Mg odpadów komunalnych. W tym samym okresie w PSZOK-ach przyjęto od mieszkańców 2 682,439 Mg odpadów segregowanych. Suma wszystkich odpadów

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>komunalnych odebranych i zebranych w 2022 roku na terenie Gminy Gryfino z nieruchomości zamieszkałych, w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosła 11 964,699 Mg, a ich struktura rodzajowa kształtowała się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odpady niesegregowane (zmieszane) - 6 512,381 Mg (co stanowi 54,4%), ➤ odpady budowlane i rozbiórkowe - 1 596,241 Mg (co stanowi 13,3%), ➤ bioodpady - 1 446,24 Mg (co stanowi 12,1%), ➤ odpady wielkogabarytowe - 684,681 Mg (co stanowi 5,7%), ➤ tworzywa sztuczne i metale - 654,098 Mg (co stanowi 5,5%), ➤ szkło - 573,951 Mg (co stanowi 4,8%), ➤ papier i tektura - 398,291 Mg (co stanowi 3,3%), ➤ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEE) - 54,901 Mg (co stanowi 0,5%), ➤ odpady pozostałe (lampy, leki, opony, baterie, farby) - 43,919 Mg (co stanowi 0,4%). <p>➤ Koszt utrzymania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2022 roku wyniósł 9 153 312,90 zł, z czego największą kwotę - 8 697 452,69 zł (95,02%) - pochłonęła realizacja umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Pozostała część kosztów związana była z likwidacją tzw. „dzikich wysypisk odpadów” z terenów gminnych, obsługą administracyjną systemu, egzekucją należności, prowizjami wypłacanymi sołtysom z tytułu poboru opłaty za gospodarowanie odpadami i prowadzonymi akcjami edukacyjno-ekologicznymi.</p> <p>ROK 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2023 r. z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Gryfino PUK Sp. z o.o. odebrało łącznie 9 043,080 Mg odpadów komunalnych. W tym samym okresie w PSZOK-ach przyjęto od mieszkańców 2 200,472 Mg odpadów segregowanych. Suma wszystkich odpadów komunalnych odebranych i zebranych w 2023 roku na terenie Gminy Gryfino z nieruchomości zamieszkałych, w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosła 11 243,552 Mg, a ich struktura rodzajowa kształtowała się następująco: ➤ odpady niesegregowane (zmieszane) - 6 314,140 Mg (co stanowi 56,2%), ➤ bioodpady - 1 302,130 Mg (co stanowi 11,6%), ➤ odpady budowlane i rozbiórkowe - 1 096,190 Mg (co stanowi 9,7%), ➤ odpady wielkogabarytowe - 802,890 Mg (co stanowi 7,1%), ➤ zmieszane odpady opakowaniowe - 679,780 Mg (co stanowi 6,0%), ➤ szkło - 503,680 Mg (co stanowi 4,5%), ➤ papier i tektura - 445,510 Mg (co stanowi 4,0%), ➤ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEE) - 51,900 Mg (co stanowi 0,5%), ➤ odpady pozostałe (lampy, leki, opony, baterie, farby) - 47,332 Mg (co stanowi 0,4%). <p>➤ Koszt utrzymania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 roku wyniósł 9 466 322,76 zł, z czego największą kwotę - 8 996 390,86 zł (95,04%) - pochłonęła realizacja</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Pozostała część kosztów związana była z likwidacją tzw. „dzikich wysypisk odpadów” z terenów gminnych, obsługą administracyjną systemu, egzekucją należności, prowizjami wypłacanymi sołtysom z tytułu poboru opłaty za gospodarowanie odpadami i prowadzonymi akcjami edukacyjno-ekologicznymi.</p> <p>BUDOWA NOWEGO PSZOK:</p> <p>W 2023 r. opracowano dokumenty techniczne dotyczące budowy nowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz przebudowy Punktu Magazynowego. Na podstawie tych dokumentów przygotowano postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w celu wykonania inwestycji. Inne zrealizowane w 2023 r. zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uzyskanie operatu przeciwpożarowego, ➤ uzyskanie koncepcji dla PSZOK, ➤ uzyskanie koncepcji dla Punktu Zbierania Odpadów, ➤ uzyskanie decyzji środowiskowej dla Punktu Zbierania Odpadów, ➤ uzyskanie programu Funkcjonalno-Użytkowego dla PSZOK, ➤ uzyskanie programu Funkcjonalno-Użytkowego dla Punktu Zbierania Odpadów, ➤ zakończenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w formule zaprojektuj i wybuduj na budowę Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla Miasta i Gminy Gryfino zawarciem w dniu 16 listopada 2023 r. umowy, ➤ zakończenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na opracowanie projektu przebudowy Punktu Zbierania Odpadów zawarciem w dniu 20 listopada 2023 r. umowy. <p>W dniu 4 października 2024 roku odbyło się uroczyste otwarcie nowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego na terenie Składowiska Odpadów „Gryfino-Wschód”.</p>
67.	Tworzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnym	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>Sprawozdanie jest corocznie przekazywane Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.</p>
68.	Działania edukacyjne w zakresie właściwego postępowania z odpadami	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przede wszystkim przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Szczególny nacisk w zakresie edukacji ekologicznej dotyczącej gospodarki odpadami kładzie się na kształtowanie umiejętności segregowania i wtórnego (ponownego) wykorzystania odpadów oraz minimalizacji wytwarzania odpadów.</p>
69.	Rekultywacja, zabiegi pielęgnacyjne, agrotechniczne oraz monitoring składowisk odpadów po ich zamknięciu	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: PUK SP. Z O.O. W GRYFINIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Składowisko odpadów Gryfino-Wschód zlokalizowane jest na działce 96/16 obrębu Wełtyń II. Zarządzającym obiektem jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Gryfinie.

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>Składowisko posiada 2 kwatery. Kwatera nr 1 została zapełniona, zamknięta i zrehabilitowana w 2015 r. Kwatera nr 2 została oddana do użytkowania w 2008 r. i jest obecnie eksploatowana.</p> <p>➤ Na zarządzających składowiskami odpadów obowiązek prowadzenia ich monitoringu nakłada Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz.U. 2013, poz. 523). Zgodnie z „Raportem z wykonanego monitoringu składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Gryfino-Wschód za rok 2022” wyniki badań wykazały niewielki wpływ zanieczyszczeń pochodzących z terenu składowiska odpadów na jakość wód podziemnych w zakresie przewodności elektrycznej właściwej oraz ogólnego węgla organicznego. Wody podziemne sklasyfikowane zostały jako wody II klasy jakości czyli wody o dobrej jakości oraz IV klasy jakości czyli wody złej jakości. Na przypisanie do IV klasy jakości wód decydowały podwyższone wartości OWO w drugim półroczu 2022 roku. W zakresie wód odciekowych nie zaobserwowano podwyższonych wartości stężeń. Badania w zakresie pomiarów składu i emisji gazu składowiskowego nie wykazały nieprawidłowości oraz świadczą o sprawności systemu odgazowania. W raporcie zamieszczono także dane dotyczące badań geodezyjnych obiektu mających służyć analizie osiadania składowiska oraz stateczności skarp. Na podstawie badań można wnioskować o stabilności masy odpadowej tworzącej składowisko. Osiadanie postępuje w niewielkim stopniu głównie w centralnej strefie składowiska.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE			
70.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym	Zrealizowane	<p><u>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</u></p> <p>W latach 2022-2023 uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w obrębie Wełtyń II – tereny usługowe (uchwała nr LXXV/525/23 Rady Miejskiej w Gryfinie z dn. 28 września 2023 r.). MPZP ustala wydzielenie terenów zieleni urządzonej i terenów zieleni naturalnej o łącznej powierzchni 1,323 ha.</p>
71.	Opracowanie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną prawną	Zrealizowane	<p><u>PODMIOT REALIZUJĄCY: RDOŚ W SZCZECINIE</u></p> <p>W latach 2022-2023 RDOŚ w Szczecinie wydał następujące zarządzenia w sprawie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 znajdujących się na terenie Gminy Gryfino:</p> <p>➤ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 października 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003.</p> <p>➤ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020.</p> <p>➤ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037.</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 sierpnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018.
72.	Prowadzenie oraz aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: RDOŚ W SZCZECINIE Wykaz ekspertyz i inwentaryzacji przyrodniczych sporządzonych w latach 2022-2023 dla obszarów Natura 2000 znajdujących się na terenie Gminy Gryfino:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 Województwa Zachodniopomorskiego - Wzgórza Bukowe PLH320020 (starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i>, źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>); ➤ Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 Województwa Zachodniopomorskiego - Wzgórza Bukowe PLH320020 (mopek <i>Barbastella barbastellus</i>, nocek duży <i>Myotis myotis</i>); ➤ Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 Województwa Zachodniopomorskiego - Wzgórza Bukowe PLH320020 (trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>, zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>); ➤ Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 Województwa Zachodniopomorskiego - Dolna Odra PLH320037 (inwentaryzacja i weryfikacja zasięgów płatów siedliska wraz z oceną zgodnie z metodyką GIOŚ, weryfikacja zagrożeń, celów oraz działań ochronnych, inwentaryzacja stanowiska i ocena stanu populacji rzadkich, zagrożonych i ginących gatunków flory związanych z siedliskiem); ➤ Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 Województwa Zachodniopomorskiego - Dolna Odra PLH320037 (wilk <i>Canis lupus</i>); ➤ Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 Województwa Zachodniopomorskiego - Dolna Odra PLH320037 (nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>, nocek duży <i>Myotis myotis</i>); ➤ Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 Województwa Zachodniopomorskiego - Jeziora Wełtyńskie PLB320018 (gęś gęgawa <i>Anser anser</i>, rybitwa czarna <i>Chlidonias Niger</i>); ➤ Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 Województwa Zachodniopomorskiego - Dolina Dolnej Odry PLB 320003 (gatunki inwazyjne).
73.	Monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej (w szczególności obszarów Natura 2000)	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: NADLEŚNICTWO GRYFINO Na obszarach objętych ochroną Nadleśnictwo wykonuje zadania z zakresu ochrony przyrody na podstawie planów ochrony, planów zadań ochronnych lub zaleceń wydanych przez organ właściwy do ochrony przyrody. W celu ochrony rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny oraz ich siedlisk Nadleśnictwo:</p>
74.	Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: NADLEŚNICTWO GRYFINO Na obszarach objętych ochroną Nadleśnictwo wykonuje zadania z zakresu ochrony przyrody na podstawie planów ochrony, planów zadań ochronnych lub zaleceń wydanych przez organ właściwy do ochrony przyrody. W celu ochrony rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny oraz ich siedlisk Nadleśnictwo:</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzi w sposób właściwy i zgodny z obowiązującymi normami działania na stanowiskach cennych gatunków lub w bezpośrednim otoczeniu w sposób zapewniający trwanie populacji; ➤ prowadzi w sposób właściwy zagospodarowanie w pobliżu zbiorników wodnych stanowiących potencjalne miejsca bytowania wielu gatunków ptaków; ➤ pozostawia w starszych drzewostanach drzewa martwe i obumierające, które będą stanowić potencjalne miejsca, bytowania gatunków organizmów żywych: zwierząt, roślin i grzybów; ➤ podczas prac odnowieniowych wprowadza określony dla każdego siedliska przyrodniczego właściwy skład gatunkowy; ➤ w pielęgnacji upraw preferuje gatunki właściwe dla siedliska; ➤ chroni i pielęgnuje odnowienia naturalne; ➤ preferuje i inicjuje odnowienie naturalne gatunków domieszkowych.
75.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>W latach 2022-2023 na terenie Gminy Gryfino został odnotowany na podstawie zgłoszeń i zgłoszony do Centralnego Rejestru Danych o IGO inwazyjny gatunek obcy – barszcz Sosnowskiego <i>Heracleum Sosnowski</i>. Wyżej wymienione IGO stwierdzono na działkach nr 70/43, 16/2, 84, 56/53, 56/26, 56/27, 56/28 obręb Gardno oraz 334/2 i 334/8 obręb Wełtyń. Działania zaradcze zostały przeprowadzone w 2023 r. na działce nr 16/2 obręb Gardno. Gmina Gryfino nie posiada informacji od zarządcy nieruchomości (Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Szczecinie) na temat poniesionych kosztów za usunięcie rośliny.</p>
76.	Ustanawianie nowych form ochrony przyrody	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: RDOŚ W SZCZECINIE</p> <p>Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30.01.2023 r. ustanowiono rezerwat przyrody „Wysoka Skarpa Rzeki Tywy” o powierzchni 20,69 ha położony w obrębach ewidencyjnych Żórawki i Żórawie. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie wartkiej, meandrującej rzeki o charakterze podgórskim, naturalnie wykształconych zbiorowisk leśnych, w tym łągów olszowo-jesionowych, grądów z przytulią leśną <i>Galium sylvaticum</i>, żyznych buczyn, unikatowego krajobrazu głęboko wciętej doliny rzecznej oraz stanowisk rzadkich gatunków roślin, w tym storczyków.</p>
77.	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>ROK 2022:</p> <p>Dzięki otrzymaniu od Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. grantu w wysokości 20 000,00 zł gmina przeprowadziła adaptację terenu przy ul. Jana Pawła II w Gryfinie, jako wspólnej przestrzeni rekreacyjnej dla mieszkańców oraz miejsca odpoczynku przy ścieżce rowerowej. W wyniku wykonanych prac na skwerze o powierzchni ok. 220 m² posadzono ozdobne drzewa, krzewy i trawy: buk kolumnowy - 6 szt., surmia begoniowa - 1 szt., tawuła japońska - 25 szt., rozplenica japońska - 30 szt., ostnica mocna - 20 szt., trzcinnik ostrokwiatowy -10 szt., jałowiec płozący - 20 szt., szałwia omszona - 60 szt., perowska łobodolistna - 40 szt., jeżówka purpurowa - 50 szt.</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>ROK 2023: Rewitalizacja Krzywego Lasu - projekt rewitalizacji Krzywego Lasu realizowany był przy współpracy Gminy Gryfino, Nadleśnictwa Gryfino i Fundacji Polskiej Grupy Energetycznej. Celem wspólnego działania jest ochrona kompleksu drzew, posiadającego status pomnika przyrody. Projektowi towarzyszyły działania informacyjne i edukacyjne, których celem była popularyzacja unikatowego charakteru lasu oraz promowanie postaw proekologicznych. Projekt rewitalizacji zakładał stworzenie rozwiązań umożliwiających zwiedzanie Krzywego Lasu przy zapewnieniu ochrony jego naturalnej substancji. Proces inwestycyjny na terenie pomnika przyrody zakończony został w grudniu 2023 roku. Powstały tam leżanki, ławki, kosze na śmieci, tablice informacyjne, fotościanka, tabliczki kierunkowe. Czytelne, kolorowe tablice informują m.in. o hipotezach dotyczących powstania tego miejsca, opisują naturalny proces starzenia się lasu. Wykorzystane zostały grafiki oraz informacje stworzone na potrzeby przewodnika po tym miejscu. Przy każdej leżance lub ławce znajduje się tabliczka z QR kodem odnosząca do materiałów filmowych. Koszt działań inwestycyjnych to 224 831,00 zł i w całości został pokryty przez Fundację PGE. Rewitalizacja Krzywego Lasu prowadzona była dzięki wspólnemu zaangażowaniu Gminy Gryfino, Nadleśnictwa Gryfino oraz Fundacji PGE i Grupy PGE. Fundacja PGE jest partnerem strategicznym rewitalizacji Krzywego Lasu. Projekt jest częścią programu „Lasy Pełne Energii” realizowanego w Grupie PGE od 2000 roku.</p>
78.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO W latach 2022-2023 uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w obrębie Wełtyń II – tereny usługowe (uchwała nr LXXV/525/23 Rady Miejskiej w Gryfinie z dn. 28 września 2023 r.). MPZP ustala wydzielenie terenów zieleni urządzonej i terenów zieleni naturalnej o łącznej powierzchni 1,323 ha. MPZP ustala również odpowiednie minimalne powierzchnie gruntów biologicznie czynnych dla poszczególnych rodzajów terenów.</p>
79.	Utrzymanie zieleni miejskiej	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO ROK 2022: Bieżącą pielęgnacją zieleni miejskiej w 2022 r. zajmowało się PUK Sp. z o.o. w Gryfinie. Z tytułu realizacji usług gmina wydatkowała 866 107,55 zł, w tym 650 701,49 zł na utrzymanie trawników i roślin sezonowych, natomiast 215 406,06 zł - na pielęgnację drzew i krzewów. W okresie wiosenno-letnim, w celu ukwiecenia miasta roślinami sezonowymi, za kwotę 70 086,05 zł dokonano zakupu: bratków - 11 542 szt., pelargonii - 3 925 szt., wilca ziemniaczanego - 692 szt., begonii drobnej - 2 950 szt., surfinii - 524 szt. Jednocześnie, za kwotę 8 835,00 zł dokonano zakupu sadzonek drzew - mamutowców, głogów i robinii oraz krzewów - berberysów, trzmielin, tawuły i żywotnika. ROK 2023: Bieżącą pielęgnacją zieleni miejskiej w 2023 r. zajmowało się PUK Sp. z o.o. w Gryfinie. Z tytułu realizacji usług gmina wydatkowała 840 405,66 zł, w tym 654 456,97 zł na utrzymanie trawników</p>

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			i roślin sezonowych, natomiast 185 948,69 zł - na pielęgnację drzew i krzewów. W okresie wiosenno-letnim, w celu ukwiecenia miasta roślinami sezonowymi za kwotę 66 922,33 zł dokonano zakupu: bratków (różne odmiany) - 11 542 szt.; pelargonii (różne odmiany) - 4 420 szt.; wilca ziemniaczanego - 1 317 szt.; petunii - 780 szt.; begonii - 1 914 szt.; surfinii - 88 szt.; tojeści - 200 szt.; rozplenicy - 24 szt. Jednocześnie kwotę 19 240,20 zł dokonano zakupu sadzonek drzew i krzewów: wiązów - 6 szt.; jarząbów - 5 szt.; głogów - 46 szt.; lip - 14 szt.; kasztanowców - 2 szt.; klonów - 21 szt.; brzoź - 4 szt.; magnolii - 4 szt.; buków - 1 szt.; jabłoni - 40 szt.; ligustrów - 2 010 szt.
80.	Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO Gmina prowadzi gminną ewidencję zabytków. Konsekwencją ujęcia obiektów lub obszarów w gminnej ewidencji zabytków jest obowiązek uzyskania akceptacji organu ochrony zabytków dla planowanych przy nich działaniach inwestycyjnych.
81.	Organizacja akcji edukacyjnych w zakresie ochrony przyrody	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przede wszystkim przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony i promocji zasobów przyrodniczych przedstawiają się następująco: wpływ działalności człowieka na warunki życia i degradację środowiska przyrodniczego, podstawowe funkcje i zagrożenia lasów, podstawowe regulacje prawne związane z organizacją ochrony przyrody (omówienie form ochrony przyrody).
82.	Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO Utworzenie „Eko-zakątka” – miejsca spotkań i edukacji ekologicznej w ramach projektu „Adaptacja do zmian klimatu poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w Gryfinie”. Przedmiotem zadania było utworzenie przy ulicy Wodnika miejsca spotkań i edukacji ekologicznej dla mieszkańców Gminy Gryfino i osób odwiedzających Centrum Wodne „Laguna”. W ramach zadania wykonane zostały: 3 wiaty wyposażone w stoły i ławy, 4 zadaszenia wokół miejsca przeznaczonego do grillowania, miejsce na ognisko, kurtyna wodna. Wiaty połączone są ciągami pieszymi przy których ustawione są ławki parkowe i kosze na śmieci. Powstała również ścieżka edukacyjna składająca się z 6 tablic z rysunkami i informacjami nt.: fotosyntezy, samożywności i cudzożywności organizmów, warstw lasu, rodzajów drzew liściastych, rodzajów drzew iglastych, rodzajów roślin łąkowych. Wzdłuż ciągów komunikacyjnych wykonano nasadzenia krzewów ozdobnych.
83.	Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych	Zrealizowane	PODMIOT REALIZUJĄCY: STAROSTA GRYFIŃSKI Powierzchnia lasów prywatnych na terenie Gminy Gryfino objętych inwentaryzacją stanu lasu (ISL) wynosi 139,66 ha, natomiast uproszonym planem urządzenia lasu (UPUL) 31,93 ha (UPUL dotyczy obrębu Stare Brynki). Wykonane UPUL dla obrębu Stare Brynki obowiązują w terminie 01.01.2015 r. - 31.12.2024 r. oraz w terminie 01.01.2017 r. - 31.12.2026 r. Inwentaryzacje stanu lasu (ISL) mają różne terminy obowiązywania, co zależne jest od numeru działki dla danego obrębu.

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
84.	Ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie sanitarnym i porządkowym	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: NADLEŚNICTWO GRYFINO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja prac w latach 2022-2023 związanych z utrzymaniem lasów na terenie Gminy Gryfino przedstawia się następująco: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zalesienia na pow. 51 ha - koszt: 311 392 zł, ➤ pielęgnowanie lasu (ogółem) na pow. 502 ha - koszt: 586 609 zł, ➤ pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów na pow. 343 ha - koszt: 455 735 zł, ➤ czyszczenia wczesne na pow. 113 ha - koszt: 76 549 zł, ➤ czyszczenia późne na pow. 45 ha - koszt: 47 565 zł, ➤ trzebieże wczesne na pow. 188 ha - koszt: 653 443 zł, ➤ trzebieże późne na pow. 205 ha - koszt: 685 210 zł. ➤ Realizacja prac w zakresie ochrony przed zwierzyną - wykonywanie grodzień upraw leśnych, pakułowanie (wełnowanie) sadzonek, wykładanie drzew zgryzowych ➤ Realizacja prac w zakresie ochrony przed szkodnikami owadziemi - monitoring drzewostanów pod kątem występowania szkodników owadzych (wywieszanie pułapek feromonowych, poszukiwania owadów w ściole, wyznaczanie i usuwanie drzew posuszowych, itp.).
85.	Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: NADLEŚNICTWO GRYFINO</p> <p>Realizacja prac w latach 2022-2023 związanych z ochroną przeciwpożarową lasów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ loty samolotowe gaśnicze i patrolowe; ➤ utrzymanie dyżurów: Punkt Alarmowo Dyspozycyjny, Dostrzegalnia ppoż., ciągnik z pługiem, Samochód Patrolowo-Gaśniczy, Leśniczowie i pełnomocnicy Nadleśniczego; ➤ zabiegi ochronne: mineralizacja pasów, porządkowanie terenów zagrożonych, dogaszanie i dozorowanie pożarzysk; ➤ konserwacja i utrzymywanie infrastruktury ppoż.;
86.	Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: STAROSTA GRYFIŃSKI</p> <p>Według danych publikowanych przez GUS powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Gryfino w latach 2022-2023 zwiększyła się o 7,83 ha, w tym gruntów leśnych prywatnych o 3,67 ha oraz gruntów leśnych publicznych o 4,16 ha.</p>
87.	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: NADLEŚNICTWO GRYFINO</p> <p>Wykaz (przykłady) realizowanych w latach 2022-2023 działań i akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu ochrony i promocji obszarów leśnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ promocja publikacji naukowej „Puszcza Bukowa między kulturą, a naturą. Cz. I”, ➤ wydarzenie promocyjno-edukacyjne „Leśna opowieść Wigilijna” połączone z promocją wydawnictwa RDLP Szczecin pt. „Niemapa”, ➤ wydarzenie promocyjno-edukacyjne „Kamlasy” w ramach projektu „Las przestrzenią sztuki”, ➤ leśny festyn z okazji jubileuszu 50-lecia Nadleśnictwa Gryfino i 100-lecia Lasów Państwowych - „Dzień otwarty Nadleśnictwa Gryfino”,
88.	Działania edukacyjne na temat znaczenia i roli lasów	Zrealizowane	

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ wydarzenie promocyjne „Krzywy Las w nowej odsłonie”, ➤ wydarzenie promocyjne - otwarcie kolekcji „Rośliny zielne, rzadkie i zagrożone Pomorza Zachodniego” w Ogrodzie Dendrologicznym w Glinnej, ➤ wydarzenie promocyjne „Oficjalne odsłonięcie znaczka pocztowego Krzywy Las”, ➤ wydarzenie promocyjno-edukacyjne „Pisanki Naturą malowane”.
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI			
89.	Pełna gotowość oraz dobry stan techniczny wszystkich elementów systemu zapobiegawczo-interwencyjno- ratunkowego oraz sprawny system powiadamiania ludności	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>W związku z wystąpieniem katastrofy ekologicznej na rzece Odrze w 2022 roku Gmina Gryfino podjęta natychmiastowe działania. Mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców związane z zanieczyszczeniem rzeki Odry na Dolnym Śląsku oraz koordynowanie działań na terenie gminy zmierzających do minimalizacji skutków skażenia Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino podjął następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwoływano posiedzenia Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, po którym wydawano informację dla mieszkańców o mogącej wystąpić na terenie gminy sytuacji kryzysowej; ➤ wydano komunikaty dla mieszkańców Gminy Gryfino o podjętych działaniach związanych z kryzysem ekologicznym; ➤ przypominano o zachowaniu ostrożności i unikaniu kontaktu z wodą; ➤ poinformowano, że ujęcia wody są bezpieczne, woda do picia czerpana jest z warstw położonych znacznie niżej niż woda płynąca rzeką. Podjęto decyzję o zmianie harmonogramu wykonywania badań. Szczególnym nadzorem objęte zostały najbliższe Odrze ujęcia, a badania były przeprowadzane częściej, aż do ustania sytuacji zagrożenia. Wyniki badań były publikowane na stronie Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych w Gryfinie; ➤ zapewniano mieszkańców, o stałym kontakcie z instytucjami wyższego szczebla, a także z organizacjami stale monitorującymi stan rzeki m.in. rybackimi; ➤ poproszono mieszkańców o ewentualne informacje, które mogą być pomocne, zdjęcia martwych ryb - z podaniem czasu wykonania zdjęcia i miejsca; ➤ poinformowano mieszkańców, że do 30 września 2022 roku został wydany całkowity zakaz amatorskiego połowu ryb na zachodniopomorskim odcinku rzeki Odry; ➤ zwracano uwagę, że zakazane są kąpiele, połów ryb, używanie wody z rzeki do podlewania ogrodów, pojenia zwierząt; ➤ proszono o zgłaszanie przypadków naruszenia tych zakazów do Straży Miejskiej; ➤ przekazano informację, że w dniu 13 sierpnia 2022 r. pojawiła się pierwsza fala martwych ryb w Gryfinie. Akcję podjęli strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy, współpracując z instytucjami, środowiskami i spółdzielniami. Polecono oddelegować do działań dwie łodzie OSP oraz wszystkich strażaków z OSP z terenu Gminy Gryfino z jednostek OSP

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>Chwarstnica, OSP Gryfino, OSP Radziszewo, OSP Sobieradz i OSP Wełtyń. Oczyszczano teren nabrzeża, okolice mostu i plaży miejskiej. Zebrano około 300 kg ryb. Strażacy współpracowali ze Strażą Miejską w Gryfinie i Policją, patrolując sytuację;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zorganizowano zaplecze logistyczne dla służb, które pełnią całonocny dyżur patrolując i kontrolując sytuację na rzece. Strażacy wyposażeni zostali przez Gminę Gryfino w niezbędny sprzęt ochronny. W wyznaczonym miejscu przygotowano pojemniki na martwe ryby. Polecono, patrolowanie i monitorowanie stanu Międzyodrza do odwołania, zabezpieczenie miejsc wejścia do wody oraz ostrzeganie mieszkańców i turystów przed niebezpieczeństwem; ➤ na wniosek Gminy Gryfino strażacy zabezpieczyli wszystkie śluzy prowadzące na teren Międzyodrza. Sprawdzono skuteczność, zastawki nie przepuszczały martwych ryb do kanałów. Międzyodrze było zabezpieczone; ➤ na wniosek Gminy Gryfino do miasta przyjechała grupa 71 kadetów ze szkół pożarniczych z Bydgoszczy i Warszawy oraz ośmiu żołnierzy z 5 Pułku Inżynieryjnego ze Szczecina. Podzieleni na grupy prowadzili działania na terenie gminy, mające na celu oczyścić jak największy obszar rzeki. Na gryfińskim ślipie przy moście pracował dźwig, usuwający martwe ryby zgromadzone przy zaporze; ➤ wydawano oficjalne komunikaty dotyczące jakości wody; ➤ podjęto działania ratownicze na gryfińskiej przystani. Jednostki OSP natleniały wodę przy pomocy pomp pożarniczych; ➤ Gmina Gryfino na działania związane z powyższą sytuacją kryzysową na rzece Odrze przeznaczyła środki finansowe z rezerwy kryzysowej w wysokości 137 492,15 zł.
90.	Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: WIOŚ W SZCZECINIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zgodnie z rejestrem zakładów dużego (ZDR) i zwiększonego ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, który prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, na terenie Gminy Gryfino działalność prowadzi jeden zakład zaliczany do zakładów ZZR – tj. Elektrownia Dolna Odra, Nowe Czarnowo 76, 74-105 Nowe Czarnowo. Prowadzącym zakład jest PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. ➤ W latach 2022-2023 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził dwie kontrole w Elektrowni Dolna Odra, które nie wykazały nieprawidłowości.
91.	Usunięcie skutków poważnych awarii przemysłowych	-	W latach 2022-2023 na terenie Gminy Gryfino nie dochodziło do poważnych awarii przemysłowych.
92.	Poprawa technicznego wyposażenia służb OSP	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ W 2022 r. Gmina Gryfino pozyskała dla jednostek OSP dotacje na zakup sprzętu i umundowania oraz na inne cele statutowe od: Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie; WFOŚiGW w Szczecinie, Fundacji PGE w Warszawie, Ministerstwa Sprawiedli-

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący, opis/przykłady realizacji zadania, poniesione koszty
			<p>wości. Łączna suma pozyskanych dotacji dla OSP wyniosła 128 766,50 przy wkładzie własnym gminy 112 753,50 zł. Wszystkie zadania zrealizowano na kwotę 241 520,00 zł.</p> <p>➤ W 2023 r. Gmina Gryfino pozyskała dla jednostek OSP dotacje na zakup sprzętu i umundurowania oraz na inne cele statutowe od Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, jak również od Województwa Zachodniopomorskiego. Łączna suma pozyskanych dotacji dla OSP wyniosła 51 040,00 zł przy wkładzie własnym gminy 74 388,00 zł. Wszystkie zadania zrealizowano na kwotę 149 191,00 zł.</p>
93.	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Zrealizowane	<p>PODMIOT REALIZUJĄCY: GMINA GRYFINO</p> <p>Gmina Gryfino za pośrednictwem Referatu Spraw Społecznych i Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego dba o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Poprzez szeroko rozwiniętą współpracę z służbami oraz organizacjami mającymi wpływ na podniesienie świadomości poziomu wiedzy o bezpieczeństwie prowadzi działania profilaktyczne o różnej tematyce związanej z edukacją społeczną dla dzieci, młodzieży oraz seniorów w zakresie profilaktyki i bezpieczeństwa. Gmina Gryfino, w zależności od tematyki współpracuje z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie, Komendą Powiatową Policji w Gryfinie i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z Gryfina, Chwarstnicy, Radziszewa, Sobieradza i Wełtynia. W ramach działań związanych z komunikacją kryzysową publikowano pilne informacje związane z alertami pogodowymi, sytuacjami kryzysowymi (oblodzenia, wichury, opady deszczu i śniegu, niskie i wysokie temperatury, dostawy wody, wysoce zjadliwej grypy ptaków (szczep H5N1), informacje o posiedzeniach gminnego zespołu zarządzania kryzysowego), wymagające natychmiastowego poinformowania mieszkańców o ewentualnym zagrożeniu.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

2.2. Analiza finansowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

W latach 2022-2023 z budżetu Gminy Gryfino na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska wydatkowano łącznie 83,616 mln zł. W analizowanym okresie największe wydatki poniesiono na realizację zadań z zakresu:

- dróg publicznych gminnych (29,166 mln zł),
- gospodarki odpadami komunalnymi (18,475 mln zł),
- lokalnego transportu zbiorowego (11,894 mln zł),
- utrzymania zieleni (7,445 mln zł),
- turystyki (4,528 mln zł).

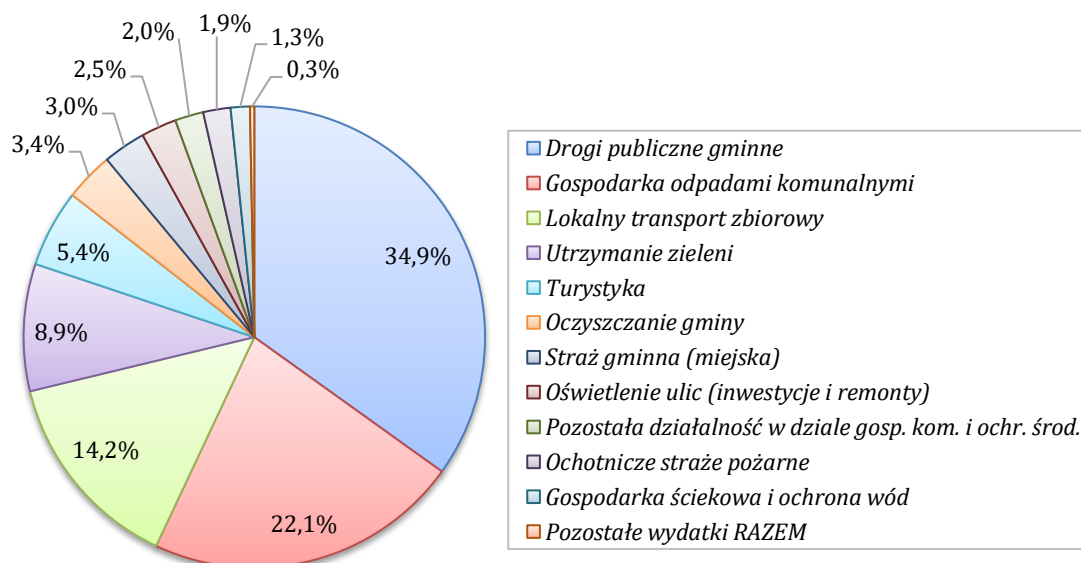
Udział wydatków budżetowych na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska w ogóle wydatków budżetowych gminy w latach 2022-2023 kształtował się na poziomie 20,6%.

W kolejnej tabeli oraz na wykresie przedstawiono szczegółowe dane dotyczące wydatków z budżetu Gminy Gryfino w latach 2022-2023 na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska.

Tabela 2. Wydatki z budżetu Gminy Gryfino w latach 2022-2023 na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska

Dział	2022 r.	2023 r.	SUMA	Udział
	[zł]	[zł]	[zł]	
Drogi publiczne gminne	12 214 294,17	16 951 503,95	29 165 798,12	34,9%
Gospodarka odpadami komunalnymi	9 303 399,00	9 171 770,64	18 475 169,64	22,1%
Lokalny transport zbiorowy	5 917 369,41	5 976 461,34	11 893 830,75	14,2%
Utrzymanie zieleni	2 818 564,82	4 626 832,02	7 445 396,84	8,9%
Turystyka	3 706 563,14	821 107,27	4 527 670,41	5,4%
Oczyszczanie gminy	1 383 015,15	1 472 999,38	2 856 014,53	3,4%
Straż gminna (miejska)	1 041 115,65	1 459 573,71	2 500 689,36	3,0%
Oświetlenie ulic (inwestycje i remonty)	931 690,73	1 144 657,89	2 076 348,62	2,5%
Pozostała działalność w dziale gospodarka komunalna i ochrona środowiska	998 536,72	666 698,43	1 665 235,15	2,0%
Ochotnicze straże pożarne	867 507,79	734 629,79	1 602 137,58	1,9%
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	536 253,55	587 210,18	1 123 463,73	1,3%
Plany zagospodarowania przestrzennego	106 123,53	128 645,64	234 769,17	0,3%
Melioracje wodne	24 426,31	25 360,59	49 786,90	0,1%
SUMA	39 848 859,97	43 767 450,83	83 616 310,80	100,0%
UDZIAŁ W OGÓLE WYDATKÓW Z BUDŻETU	19,0%	22,2%	20,6%	-

Źródło: na podstawie sprawozdań finansowych z realizacji budżetu Gminy Gryfino za lata 2022-2023

Wykres 1. Struktura wydatków budżetowych Gminy Gryfino w latach 2022-2023 na realizację zadań wpływających na ochronę i poprawę stanu środowiska

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych z realizacji budżetu gminy

2.3. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

W niniejszym Raporcie opracowano zestaw wskaźników służących do monitorowania postępów wdrażania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gryfino” w latach 2022-2023.

Analiza wskaźnikowa realizacji POŚ polega na przypisaniu wartości dla wybranych wskaźników w kolejnych latach oraz dokonaniu oceny ich zmian poprzez porównanie trendu oczekiwanego z zaistniałym, przy wykorzystaniu następujących symboli:

- „↑” – wzrost wartości danego wskaźnika;
- „↓” – spadek wartości danego wskaźnika;
- „↔” – brak zmian wartości danego wskaźnika.

Jeżeli zaistniała zmiana odbiega od zmiany oczekiwanej wówczas dany wskaźnik oceniony został negatywnie (kolor czerwony). W sytuacji zgodności trendu oczekiwanego z zaistniałym wskaźnik oceniony został pozytywnie (kolor zielony). Wskaźnik przypisany dla 2021 r. stanowi wartość bazową (punkt odniesienia) dla efektów realizacji POŚ w latach 2022-2023.

Analizę wskaźnikową realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gryfino” za lata 2022-2023 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2022-2023

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w latach 2022-2023	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Wyznaczenie na terenie gminy obszaru przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu	TAK (2021 r.) NIE (2022 r.) NIE (2023 r.)	↓	↓
Wyznaczenie na terenie gminy obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 w powietrzu	NIE (2021 r.) NIE (2022 r.) NIE (2023 r.)	↔	↔
Liczba interwencji Straży Miejskiej w zakresie zakazu spalania odpadów	69 (2021 r.) 17 (2022 r.) 15 (2023 r.)	↓	↓

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w latach 2022-2023	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Liczba umów podpisanych z mieszkańcami gminy w ramach programu „Czyste Powietrze”	39 (2021 r.) 83 (2022 r.) 99 (2023 r.)	↑	↑
Długość czynnej sieci ciepłowniczej [km]	31,746 (2021 r.) 31,836 (2022 r.) 31,836 (2023 r.)	↑	↑
Długość czynnej sieci gazowej [km]	83,1 (2021 r.) 97,4 (2022 r.) 98,9 (2023 r.)	↑	↑
Liczba czynnych przyłączy gazowych [szt.]	1 428 (2021 r.) 2 243 (2022 r.) 2 276 (2023 r.)	↑	↑
Długość dróg rowerowych [km]	11,1 (2021 r.) 15,3 (2022 r.) 16,3 (2023 r.)	↑	↑
Liczba wykonanych kursów autobusowych w ramach gminnego systemu komunikacyjnego	34 871 (2021 r.) 27 306 (2022 r.) 32 507 (2023 r.)	↑	↓
Zużycie energii elektrycznej w gosp. domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca [kWh]	703,6 (2021 r.) 708,3 (2022 r.) 691,7 (2023 r.)	↓	↓
Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej [km]	143,0 (2021 r.) 143,2 (2022 r.) 143,6 (2023 r.)	↑	↑
Liczba czynnych przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	2 588 (2021 r.) 2 627 (2022 r.) 2 655 (2023 r.)	↑	↑
Stopień skanalizowania gminy	82,7% (2021 r.) 82,8% (2022 r.) 82,8% (2023 r.)	↑	↑
Liczba awarii sieci kanalizacji sanitarnej	632 (2021 r.) 553 (2022 r.) 197 (2023 r.)	↓	↓
Długość czynnej sieci wodociągowej [km]	166,5 (2021 r.) 167,6 (2022 r.) 170,7 (2023 r.)	↑	↑
Liczba czynnych przyłączy wodociągowych [szt.]	3 214 (2021 r.) 3 263 (2022 r.) 3 313 (2023 r.)	↑	↑
Stopień zwodociągowania gminy	90,8% (2021 r.) 90,8% (2022 r.) 90,9% (2023 r.)	↑	↑
Średnie zużycie wody w gosp. domowych na 1 mieszkańca [m ³]	33,3 (2021 r.) 33,4 (2022 r.) 34,3 (2023 r.)	↓	↑

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w latach 2022-2023	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Straty wody podczas procesu zbiorowego zaopatrzenia gminy [tys. m ³]	394,0 (2021 r.) 379,0 (2022 r.) 256,1 (2023 r.)	↓	↓
Liczba awarii sieci wodociągowej	20 (2021 r.) 45 (2022 r.) 3 (2023 r.)	↓	↓
Pobór wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej (zbiorowe zaopatrzenie gminy) [tys. m ³]	1 860,0 (2021 r.) 1 830,0 (2022 r.) 1 667,0 (2023 r.)	↓	↓
Zużycie wody na potrzeby przemysłu [tys. m ³]	566 559 (2021 r.) 563 465 (2022 r.) 533 498 (2023 r.)	↓	↓
Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]	892 (2021 r.) 768 (2022 r.) 709 (2023 r.)	↓	↓
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	274 (2021 r.) 284 (2022 r.) 294 (2023 r.)	↑	↑
Ilość odpadów zebranych podczas likwidacji „dzikich wysypisk” [Mg]	3,0 (2021 r.) 6,2 (2022 r.) 11,2 (2023 r.)	↓	↑
Ilość usuniętych odpadów zawierających azbest [Mg]	25,6 (2021 r.) 16,2 (2022 r.) 23,1 (2023 r.)	↑	↓
Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy [Mg]	14 800,4 (2021 r.) 14 366,1 (2022 r.) 13 411,6 (2023 r.)	↓	↓
Ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	8 007,1 (2021 r.) 8 544,5 (2022 r.) 8 219,7 (2023 r.)	↓	↑
Udział zmieszanych odpadów komunalnych w łącznej masie odebranych odpadów	54,1% (2021 r.) 59,5% (2022 r.) 61,3% (2023 r.)	↓	↑
Osiągnięty przez gminę poziom recyklingu odpadów komunalnych	17,26% (2021 r.) 19,67% (2022 r.) 18,42% (2023 r.)	↑	↑
Ilość wytworzonych odpadów innych niż komunalne [tys. Mg]	169,9 (2021 r.) 175,5 (2022 r.) 82,9 (2023 r.)	↓	↓
Powierzchnia gminy objęta utrzymaniem czystości i porządku przez gminę [ha]	112 (2021 r.) 112 (2022 r.) 131 (2023 r.)	↑	↑
Powierzchnia gruntów leśnych [ha]	5 396,44 (2021 r.) 5 405,49 (2022 r.) 5 404,27 (2023 r.)	↑	↑

Wskaźnik	Zmiany wartości wskaźnika w latach 2022-2023	Ocena zmiany wskaźnika	
		Zmiana oczekiwana	Zmiana zaistniała
Powierzchnia lasów [ha]	5 232,05 (2021 r.) 5 241,28 (2022 r.) 5 239,99 (2023 r.)	↑	↑
Liczba obowiązujących MPZP [szt.]	74 (2021 r.) 74 (2022 r.) 75 (2023 r.)	↑	↑
Powierzchnia obszarowych form ochrony przyrody	2 388,16 (2021 r.) 2 388,16 (2022 r.) 2 408,85 (2023 r.)	↑	↑
Liczba nasadzeń drzew realizowanych przez gminę [szt.]	92 (2021 r.) 239 (2022 r.) 442 (2023 r.)	↑	↑
Liczba nasadzeń krzewów realizowanych przez gminę [szt.]	292 (2021 r.) 165 (2022 r.) 2 962 (2023 r.)	↑	↑

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji podmiotów i jednostek oraz danych GUS

Zmianę zdecydowanej większości analizowanych wskaźników (32 z 38 tj. 84 %) oceniono w trendzie pozytywnym. Oznacza to, iż na terenie Gminy Gryfino systematycznie realizowane są zadania, które wpływają pozytywnie na poszczególne komponenty środowiskowe ograniczając lub równoważąc negatywny wpływ antropopresji.

Do korzystnych zmian jakie zaszły na terenie Gminy Gryfino należy zaliczyć przede wszystkim poprawę jakości powietrza. W porównaniu do 2021 r. w latach 2022-2023 na terenie gminy nie wyznaczono obszarów przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w powietrzu. W latach 2022-2023 nastąpił również rozwój zbiorczego systemu wodno-kanalizacyjnego (przyrost długości sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej, przyrost liczby przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych). Do korzystnych zmian należy również zaliczyć m.in. przyrost długości sieci ciepłowniczej i gazowej oraz długości dróg rowerowych, przyrost powierzchni lasów oraz powierzchni gminy objętej formami ochrony przyrody (ustanowienie rezerwatu przyrody), a także znaczny przyrost wykonywanych nasadzeń drzew i krzewów.

Natomiast do negatywnie ocenionych wskaźników należy zaliczyć, m.in. spadek liczby kursów realizowanych w ramach gminnego systemu autobusowego, wzrost średniego zużycia wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, wzrost ilości nielegalnie porzucanych odpadów (tzw. „dzikie wysypiska”) czy wzrost udziału zmieszanych odpadów komunalnych obieranych z terenu gminy.

2.4. Analiza porównawcza realizacji Programu Ochrony Środowiska

W niniejszym rozdziale dokonano porównania Gminy Gryfino pod względem wybranych wskaźników opisujących i wpływających na stan środowiska naturalnego z wytypowanymi gminami o zbliżonym potencjale społeczno-gospodarczym.

Przeprowadzona analiza porównawcza pozwoli wdrożyć skuteczniejszą strategię w zakresie ochrony środowiska (wskazać kluczowe obszary interwencji) na terenie Gminy Gryfino dzięki identyfikacji mocnych i słabych stron na tle reprezentatywnej grupy gmin.

Do analizy porównawczej z Gminą Gryfino wytypowano następujące gminy miejsko-wiejskie z obszaru województwa zachodniopomorskiego: Goleniów, Gryfice, Barlinek oraz Police. Podstawową charakterystykę ww. gmin przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 4. Podstawowa charakterystyka gmin wytypowanych do analizy porównawczej z Gminą Gryfino w zakresie wskaźników opisujących i wpływających na stan środowiska

Gmina	Rodzaj	Liczba mieszkańców [31.12.2023 r.]	Powierzchnia [km ²]	Dochody budżetowe w 2023 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca [zł]
Goleniów	miejsko-wiejska	36 986	443	7 793
Gryfice	miejsko-wiejska	22 726	261	5 893
Barlinek	miejsko-wiejska	18 300	259	7 488
Police	miejsko-wiejska	39 022	252	6 305
Gryfino	miejsko-wiejska	30 102	254	6 275

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pozycję Gminy Gryfino na tle reprezentatywnej grupy gmin pod względem wybranych parametrów opisujących i wpływających na stan środowiska naturalnego przedstawiono w poniższej tabeli. Dla zwiększenia czytelności tabeli pola dotyczące pozycji Gminy Gryfino na tle porównywanych gmin oznaczono kolorami:

- **zielonym** - w przypadku, gdy Gmina Gryfino wypada korzystnie;
- **czerwonym** - w przypadku, gdy Gmina Gryfino wypada niekorzystnie;
- **żółtym** - w przypadku, gdy Gmina Gryfino wypada umiarkowanie.

Tabela 5. Pozycja Gminy Gryfino na tle reprezentatywnej grupy gmin pod względem wybranych wskaźników opisujących i wpływających na stan środowiska naturalnego

Obszar interwencji	Analizowany wskaźnik	Wartość wskaźnika dla danej gminy					POZYCJA GM. GRYFINO
		Goleniów	Gryfice	Barlinek	Police	Gryfino	
jakość powietrza	Średnie roczne stężenie benzo(a)pirenu w 2023 r. (źródło: GIOŚ) [ng/m ³]	0,20	0,15	0,15	0,25	0,13	5/5
jakość powietrza	Średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM _{2,5} w 2023 r. (źródło: GIOŚ) [μg/m ³]	9,0	7,6	9,3	9,9	8,4	4/5
jakość powietrza	Średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM ₁₀ w 2023 r. (źródło: GIOŚ) [μg/m ³]	14,5	13,9	14,9	15,5	13,4	5/5
jakość powietrza	Stopień gazyfikacji (źródło: GUS) (stan na 31.12.2023)	69,3%	70,5%	74,0%	85,2%	67,2%	5/5
jakość powietrza, klimat akustyczny	Gęstość sieci dróg rowerowych (źródło: GUS) (stan na 31.12.2023) [km/100 km ²]	13,32	0,77	6,61	22,23	6,42	4/5
jakość powietrza, klimat akustyczny	Udział dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej (źródło: GUS) (stan na 31.12.2023)	58,7%	35,3%	35,3%	82,0%	35,2%	5/5
promieniowanie PEM	Natężenie PEM w 2023 r. w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie miasta (źródło: GIOŚ) [V/m]	0,87	0,77	0,78	1,62	1,25	2/5

Obszar interwencji	Analizowany wskaźnik	Wartość wskaźnika dla danej gminy					POZYCJA GM. GRYFINO
		Goleniów	Gryfice	Barlinek	Police	Gryfino	
promieniowanie PEM, świadomość ekologiczna	Zużycie energii elektrycznej w gosp. dom. w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2023 r. (źródło: GUS) [kWh]	769,3	650,0	641,5	619,7	691,7	2/5
jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa	Stopień skanalizowania (źródło: GUS) (stan na 31.12.2023)	86,5%	69,6%	83,7%	93,2%	82,8%	4/5
jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa	Stopień zwodociągowania (źródło: GUS) (stan na 31.12.2023)	95,4%	93,0%	99,1%	99,9%	90,9%	5/5
jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa, świadomość ekologiczna	Zużycie wody w gosp. domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2023 r. (źródło: GUS) [m ³]	34,4	26,5	35,2	32,6	34,3	3/5
jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa	Udział strat wody w systemie wodociągowym w łącznej ilości dostarczonej wody w 2023 r. (źródło: GUS) [tys. m ³]	13,5%	5,9%	17,3%	8,9%	16,1%	2/5
gospodarowanie odpadami, świadomość ekologiczna	Masa odpadów komunalnych wytworzonych przez 1 mieszkańca w 2023 r. (źródło: GUS) [kg]	465	285	371	385	382	3/5
gospodarowanie odpadami, świadomość ekologiczna	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w 2023 r. (źródło: GUS)	35,5%	43,2%	46,9%	39,1%	38,7%	4/5
gospodarowanie odpadami	Osiągnięty przez gminę poziom recyklingu odpadów komunalnych za 2023 r. (źródło: gminy)	27,0%	31,1%	30,8%	35,2%	18,4%	5/5
gospodarowanie odpadami	Masa wyrobów azbestowych pozostających do usunięcia (stan na 07.2024) (źródło: Baza Azbestowa) [Mg]	2 358	2 883	1 761	1 401	1 532	4/5
gleby, powierzchnia ziemi	Udział powierzchni gminy objętej MPZP (źródło: GUS) (stan na 31.12.2023 r.)	5,8%	0,7%	2,2%	99,9%	19,6%	2/5
gleby, zasoby przyrodnicze	Stopień lesistości (źródło: GUS) (stan na 31.12.2023 r.)	48,8%	22,0%	49,4%	48,4%	20,6%	5/5
zasoby przyrodnicze	Udział powierzchni terenów zieleni urządzonej w powierzchni ogółem (źródło: GUS) (stan na 31.12.2023 r.) [ha]	0,36%	0,28%	0,34%	0,59%	0,33%	4/5
zasoby przyrodnicze	Liczba ustanowionych obszarowych form ochrony przyrody (źródło: GDOŚ) (stan na XII.2024 r.) [szt.]	16	3	23	6	14	3/5

Źródło: opracowanie własne

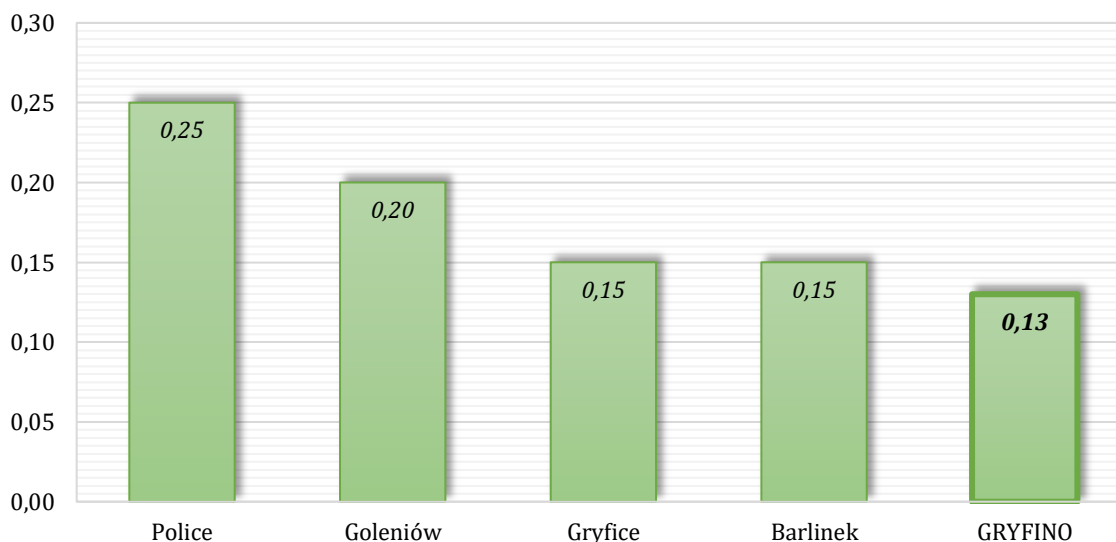
Z porównania poszczególnych wskaźników uwzględnionych w powyższej tabeli wynika, iż Gmina Gryfino na tle reprezentatywnej grupy gmin wypada **korzystnie** pod względem:

- jakości powietrza (najniższe średnie roczne stężenia benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM10 i drugie najniższe stężenie pyłu zawieszonego PM2,5);

➤ ilości wyrobów zawierających azbest pozostających do usunięcia i unieszkodliwienia (druga najniższa ilość);
 ➤ udziału powierzchni gminy objętej MPZP (druga najwyższa wartość);
 Natomiast do **niekorzystnych** wskaźników charakteryzujących Gminę Gryfino na tle porównywanych gmin zaliczyć należy m.in.:

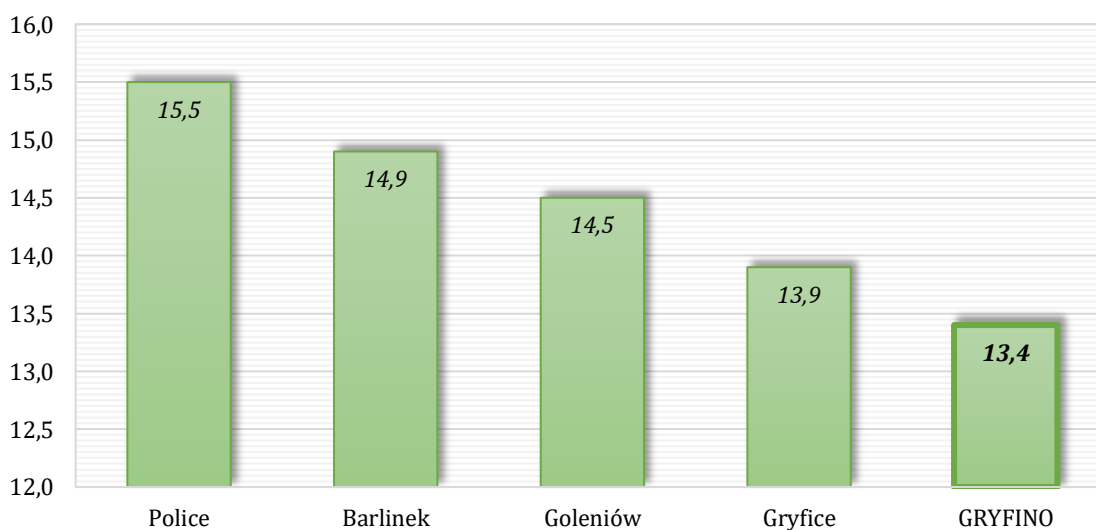
- najniższy stopień gazyfikacji;
- najniższy udział dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej;
- drugą najniższą gęstość sieci dróg rowerowych;
- najniższy stopień zwodociągowania i drugi najniższy stopień skanalizowania;
- drugi najniższy udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie oraz najniższy osiągnięty poziom recyklingu odpadów komunalnych;
- najniższy stopień lesistości oraz drugi najniższy udział terenów zieleni urządzonej w ogólnej powierzchni gminy.

Na kolejnych wykresach przedstawiono porównanie wartości wybranych wskaźników opisujących i wpływających na stan środowiska dla Gminy Gryfino na tle pozostałych analizowanych gmin.

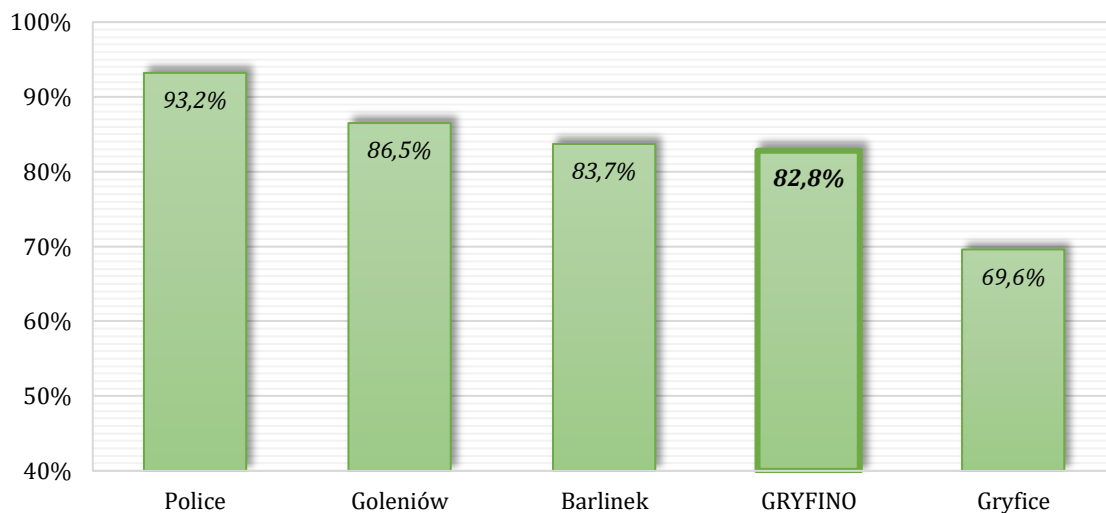
Wykres 2. Średnie stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu w 2023 r. [ng/m³]
 - wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3. Średnie stężenie pyłu zawieszzonego PM10 w powietrzu w 2023 r. [µg/m³]
 - wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin

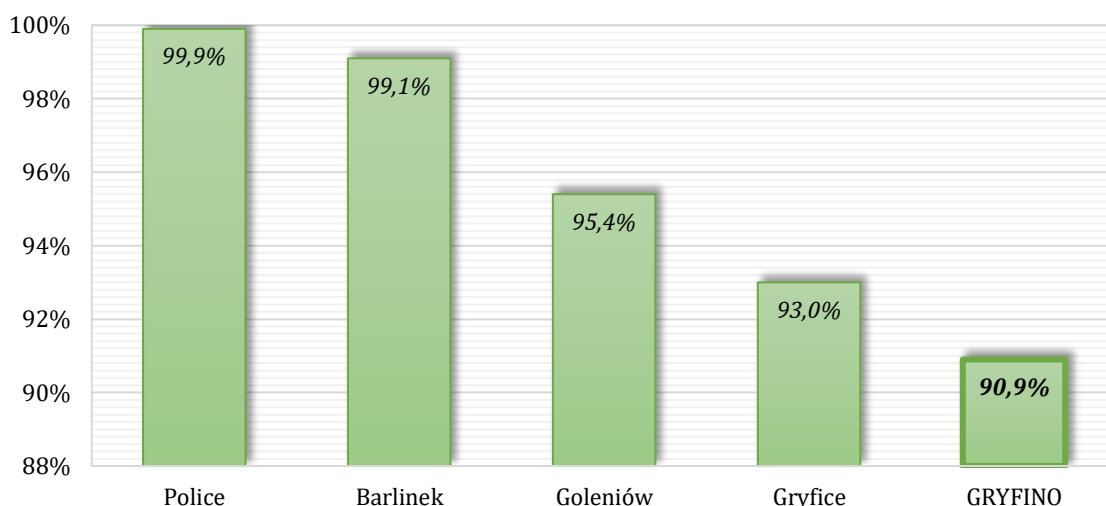
Źródło: opracowanie własne

Wykres 4. Stopień skanalizowania (stan na dzień 31.12.2023 r.)

- wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin

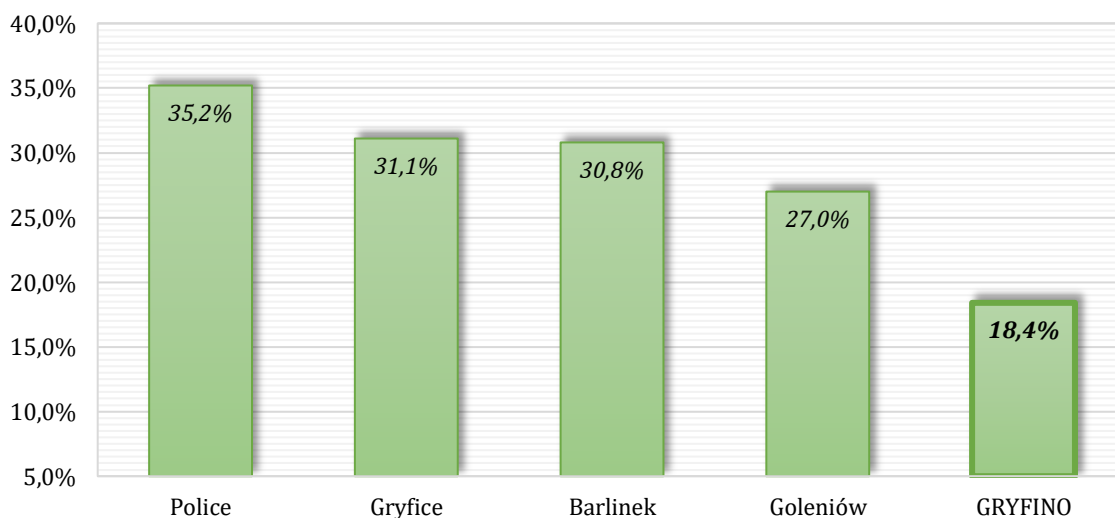
Źródło: opracowanie własne

Wykres 5. Stopień zwodociągowania (stan na dzień 31.12.2023 r.)

- wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin

Źródło: opracowanie własne

Wykres 6. Osiągnięty poziom recyklingu odpadów komunalnych za 2023 r.

- wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin

Źródło: opracowanie własne

SPIS TABEL

Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2022-2023.....	5
Tabela 2. Wydatki z budżetu Gminy Gryfino w latach 2022-2023 na realizację zadań wpływających na poprawę i ochronę stanu środowiska.....	37
Tabela 3. Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2022-2023.....	38
Tabela 4. Podstawowa charakterystyka gmin wytypowanych do analizy porównawczej z Gminą Gryfino w zakresie wskaźników opisujących i wpływających na stan środowiska.....	42
Tabela 5. Pozycja Gminy Gryfino na tle reprezentatywnej grupy gmin pod względem wybranych wskaźników opisujących i wpływających na stan środowiska naturalnego.....	42

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura wydatków budżetowych Gminy Gryfino w latach 2022-2023 na realizację zadań wpływających na ochronę i poprawę stanu środowiska.....	38
Wykres 2. Średnie stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu w 2023 r. [ng/m^3] – wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin.....	44
Wykres 3. Średnie stężenie pyłu zawieszzonego PM10 w powietrzu w 2023 r. [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] – wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin.....	44
Wykres 4. Stopień skanalizowania (stan na dzień 31.12.2023 r.) – wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin.....	45
Wykres 5. Stopień zwodociągowania (stan na dzień 31.12.2023 r.) – wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin.....	45
Wykres 6. Osiągnięty poziom recyklingu odpadów komunalnych za 2023 r. – wartość dla Gminy Gryfino na tle pozostałych gmin.....	45